

- 12. D. Mlembot, Waga ko ewylogodiu.
- 7. Spinosa, Etym. R. 3-5.
- 8. Locke, Rozwiazanie, R. IV.
- 13. Fichte, Fortsaznie uwarow
- 13. Platon, Tajkwa, Uta, Protajores
- 9. Berkeley, Taj diki
- 10. Hume, Badania 98
- 6. Descartes, Rozprawa o uciele 111
- 11. La Mettrie, Atowel-uciepna
- 4. Arystoteles, Etym. R. 1-3
- 5. Marek Archim, Rozmylenia
Descartes, Naciszusiu' duwy

Toruń, 9 października 1957r.

mgr
Hymnogram z listami jako przedmiot dodatkowy dla studentów kierunku filozoficznego.

I rok
Ekonomii politycznej 2 y. uchl. I i II sem.
Historii starożytnej (3 y. uchl. i 2 y. cv.)
Hist. starożytnej rzym. pchłk (2 y. uchl. i 2 y. cv.)
Hymnogram

II rok
Hist. proweniencji do r. 1789 (3 y. uchl. i 2 y. cv.)
Hist. Eołch. do r. 1795 (3 y. uchl. i 2 y. cv.)
Hymnogram

III rok
Hist. proweniencji do r. 1789 (2 y. uchl. i 1 y. cv.) I sem.
" " do r. 1870 (2 y. uchl.) II sem.
" Eołch. do r. 1795 (2 y. uchl. i 1 y. cv.) I sem.
" " do r. 1864 (2 y. uchl. i 1 y. cv.) II sem.

seminarium
telemat. nauk pedagogicznych
IV rok
Hist. nauki ZSRR.
2 y. uchl. I i II sem.
2 y. uchl. 2 y. cv. II sem.
2 y. uchl. 2 y. cv.

Hist. proweniencji po r. 1870 (2 y. uchl.)
~~Hist. nauki ZSRR 2 y. uchl. (4 y. uchl.) I i II sem.~~

" Eołch. do r. 1864 (2 y. uchl. i 1 y. cv.)
seminarium nauk pedagogicznych
Metodycz. nauki hist. 2 y. uchl. i 2 y. cv. I sem.
1 y. cv. I sem., 1 y. uchl., 1 y. cv. II sem.

V rok
Metodycz. nauki hist. 1 y. uchl. I sem., 1 y. uchl.,
1 y. uchl., 2 y. cv. I sem.,

0 3

Wymagania z historii jako przedmiotu dodatkowego dla studentów
kierunku filozoficznego.

I rok

Ekonomia polityczny	2g. wykł.	1, 2	po 2 sem.
Historia starożytna	2g. wykł., 2g. ćw.	2	4
Historia starożytna ziem polsk.	2g. wykł., 2g. ćw.	2	4

II rok

Egzaminy			
Historia powszechna do r.1789	3g. wykł., 2g. ćw.	1, 2, 3	4
Historia Polski do r.1795	3g. wykł., 2g. ćw.	1, 2, 3	4

Egzaminy

III rok

Historia powszechna do r.1789	2g. wykł., 1g. ćw.	I sem.	1
Historia powszechna do r.1870	2g. wykł.	II sem.	2
Historia Polski do r.1795	2g. wykł., 1g. ćw.	I sem.	1
Historia Polski do r. 1864	2g. wykł., 1g. ćw.	II sem.	2
Seminarium	2g.		
Elementy nauk pedagogicznych	2g. wykł., 2g. ćw.	II sem.	

Egzaminy

IV rok

Historia narodów ZSRR	2g. wykł. I sem., 4g. wykł. II sem.	1, 2
Historia powszechna po r.1870	2g. wykł.	2
Historia Polski po r.1864	2g. wykł., 1g. ćw.	2
Elementy nauk pedagogicznych	2g. wykł., 2g. ćw.	I sem. 1
Metodyka nauczania historii	1g. ćw. I sem., 1g. wykł., 1g. ćw. II sem.	

Egzaminy

V rok

Metodyka nauczania historii	1g. wykł., 2g. ćw.	I sem. 1
-----------------------------	--------------------	----------

Egzamin

Tortuń, 27.XI.1957 r.

L. dn. 135/57

Do

Dziekanatu Wydziału Humanistycznego UMK

w / m

Przesłany nam odpis "Programu studiów pięcioletnich dla uzyskania stopnia magistra nauk filozoficznych" przewiduje że studenci filozofii mają obowiązek studiowania obok przedmiotu głównego - jednej z nauk szczegółowych, stanowiącej przedmiot nauczania w szkołach średnich jako przedmiotu ~~głównego~~ pomocniczego.

W porozumieniu z kierownictwem studiów ^{matematyki} proponuję podany w załączeniu plan studiów w zakresie ^{historii} ^{geografii} ^{matematyki} dla studentów filozofii i proszę o jego zatwierdzenie.

Kierownik Zakładu Logiki UMK

1 Załącznik

(Prof.dr T. Czeżowski)

T. Czeżowski
27/11/57

Kraków, dn. 3 marca 1958

A/6/2/58

Do

Dziekanatu Wydziału Humanistycznego
Uniwersytetu M. Kopernika
w Toruniu

przez Dziekanat Wydziału Filozoficzno-Historycznego UJ

W odpowiedzi na pismo z dn. 14 lutego 1958 Nr WH-26-II/57/58 donosimy uprzejmie, co następuje:

Sprawa tzw przedmiotu pobocznego dla słuchaczy studiujących filozofię ma stanowić temat dyskusji na posiedzeniu rzeczoznawców w Min. Szk. W., które miało się odbyć 3 marca br i zostało na ok. 10 dni odłożone. Spodziewamy się tedy, że sprawa ta zostanie uregulowana centralnie dla wszystkich Uniwersytetów polskich, na których istnieje filozofia jako kierunek studiów.

W Uniwersytecie Jagiellońskim sprawa tzw przedmiotu pobocznego dla studentów filozofii nie przedstawiała w tym roku szczególnych trudności, bowiem znakomita większość osób studiujących filozofię ma już ukończone studia na innym kierunku studiów. Część słuchaczy studiuje historię sztuki /są na starszych latach/, część wreszcie dopiero w przyszłym roku studia poboczne zamierza rozpocząć.

Roman Ingarden
Kierownik Katedry Filozofii UJ
Prof. dr Roman Ingarden

*Pan Profesor, Dr T. Ciesielski
do wiadomości z mojej o umst.
10. III 1958*

[Signature]

Warszawa, dnia 27 lutego 1958 r. 6

Ob.
Dziekan Wydziału Anglistycznego U.M.K.

Doc. dr Artur Hutnikiewicz

T o r u ń

Sprawę ułożenia programu przedmiotów pobocznych na studiach filozoficznych i socjologicznych Wydział Filozoficzny U.W. jeszcze na wiosnę r.1957 przekazał - jako ogólnokrajową oraz wymagającą aktów prawnych - Ministerstwu Szkolnictwa Wyższego, które jednak dotychczas nie dostarczyło odpowiedzi. W najbliższym czasie ma się odbyć posiedzenie Komisji Rzecznawców przy Radzie Głównej M.S.W., poświęcone temu zagadnieniu.

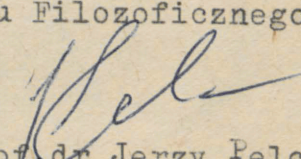
Jako rozwiązanie niepełne i prowizoryczne Wydział nasz zastosował kroki następujące: w porozumieniu z przedstawicielami innych Wydziałów ustaliło się orientacyjną listę egzaminów, wykładów i ćwiczeń z przedmiotów pobocznych. Ustaliło się też od jakich zajęć i egzaminów najracjonalniej byłoby rozpocząć studium przedmiotu pobocznego. Informują o tym załączone materiały.

Nawet jednak w obrębie Uniwersytetu Warszawskiego sprawa nie wyszła poza stadium przedwstępnych zaleceń, które dajemy studentom co do rozpoczęcia studium.

Rektorat bowiem nie wypowiedział się jeszcze w tej sprawie, ani nie wydał zarządzeń, które regulowałyby tok studiów przynajmniej tymczasowo i były wiążące pod względem formalnym.

Mimo więc że Wydział nasz od dawna czyni energiczne starania w powyższej sprawie na forum Uniwersyteckim i Ministerialnym, trzeba się liczyć w praktyce z tym, że I rok studium przedmiotu pobocznego będzie dla naszych słuchaczy stracony.

Pr o d z i e k a n
Wydziału Filozoficznego U.W.

Z. prof. dr Jerzy Pelc

Z a ł a c z n i k n r 1

Wykaz wykładów, ćwiczeń i egzaminów w pierwszym roku nauki przedmiotu pobocznego.

(propozycje specjalistów uzgodnione z Wydziałem Filozoficznym)

I. H i s t o r i a

- a) Ćwiczenia: 1) Historia starożytna 2 godz./tyg.
2) Archeologia 2 godz./Tyg. w II semestrze
- b) Egzaminy: 1) Historia starożytna
2) Archeologia

II. H i s t o r i a s z t u k i

- a) Wykłady 1) Wstęp do historii sztuki
2) Zarys historii sztuki od czasów najdawniejszych, część I.
- b) Ćwiczenia: 1) Proseminarium z historii sztuki od czasów najdawniejszych, część I.
- c) Egzaminy: 1) Wstęp do historii sztuki
2) Historia sztuki od czasów najdawniejszych, część I.

III. N a u k i f i l o l o g i e z n e

A. P o l o n i s t y k a

- a) Wykłady: 1) Historia literatury polskiej cz. I
2) Gramatyka opisowa języka polskiego
- b) Ćwiczenia: 1) Proseminarium z historii literatury polskiej
2) Ćwiczenia z gramatyki opisowej jęz. polskiego
- c) Egzaminy: 1) Historia literatury polskiej cz. I.
2) Gramatyka opisowa języka polskiego.

B. R u s y c y s t y k a

- a) Ćwiczenia: 1) Ćwiczenia z praktycznej znajomości języka rosyjskiego 2 godz./tyg.
2) Ćwiczenia z historii literatury rosyjskiej cz. I. 2 godz./tyg.
3) Ćwiczenia z gramatyki opisowej języka rosyjskiego 2 godz. tyg.
- b) Egzaminy: 1) Egzamin z praktycznej znajomości języka rosyjskiego będący warunkiem dopuszczenia do pozostałych egzaminów i kontynuowania studiów.
2) Egzamin z historii literatury rosyjskiej cz. I
3) Egzamin z gramatyki opisowej języka rosyjskiego.

C. Anglistyka

- a) Wykłady:
 - 1) Historia literatury angielskiej cz. I.
 - 2) Gramatyka opisowa języka angielskiego
- b) Ćwiczenia:
 - 1) Ćwiczenia z praktycznej znajomości języka angielskiego 4 godz./tyg.
- c) Egzaminy:
 - 1) Historia literatury angielskiej cz. I
 - 2) Gramatyka opisowa języka angielskiego
 - 3) Egzamin z praktycznej znajomości języka angielskiego, będący warunkiem dopuszczenia do pozostałych egzaminów i kontynuowania studiów.

D. Romanistyka

- a) Wykłady:
 - 1) Zarys historii literatury cz. I.
- b) Ćwiczenia:
 - 1) Ćwiczenia z praktycznej znajomości języka
 - 2) Ćwiczenia z gramatyki opisowej
- c) Egzaminy:
 - 1) Egzamin z praktycznej znajomości języka będący warunkiem dopuszczenia do innych egzaminów i kontynuowania studiów.
 - 2) Egzamin z historii literatury cz. I
 - 3) Egzamin z gramatyki opisowej

E. Filologia klasyczna

- a) Wykłady:
 - 1) Gramatyka opisowa języka łacińskiego
- b) Ćwiczenia:
 - 2) Ćwiczenia praktyczne jęz. łacińskiego
 - 3) Ćwiczenia praktyczne jęz. greckiego
 - 4) Ćwiczenia z gramatyki opisowej jęz. łacińskiego
- c) Egzaminy:
 - 1) Egzamin z lektury łacińskiej
 - 2) Egzamin Język grecki
 - 3) Gramatyka opisowa jęz. łacińskiego.

(liczba godzin wykładów i ćwiczeń - do ustalenia).

IV. M a t e m a t y k a.

- a) Wykłady:
 - 1) Geometria analityczna 3 godz./tyg.
 - 2) Algebra 3 godz./tyg.
- b) Ćwiczenia:
 - 1) Geometria analityczna 2 godz./tyg.
 - 2) Algebra 2 godz./tyg.
- c) Egzaminy
 - 1) Geometria analityczna
 - 2) Algebra

V. C h e m i a

- a) Wykłady:
 - 1) Matematyka 2 godz./tyg.
 - 2) Fizyka 3 godz./tyg.
 - 3) Chemia nieorganiczna 4 godz./tyg.
- b) Ćwiczenia:
 - 1) Matematyka 2 godz./tyg.
 - 2) Fizyka 3 godz./tyg.
 - 3) Chemia nieorganiczna 8 godz./tyg.
- c) Egzaminy:
 - 1) Matematyka
 - 2) Fizyka
 - 3) Chemia nieorganiczna

VI. Prawo

- a) Wykłady: 1) Teoria państwa i prawa
 2) tylko dla studentów Sekcji Socjologii, do wyboru)
albo: a) Powszechna historia państwa i prawa,
albo: b) Historia państwa i prawa polskiego
- b) Ćwiczenia: 1) Ćwiczenia z teorii państwa i prawa
 2) (tylko dla studentów Sekcji Socjologii, do wy-
 boru, w zależności od tego, jaki wybrali wy-
 kład):
albo: a) Ćwiczenia z powszechnej historii państwa i
 prawa,
albo: b) Ćwiczenia z historii państwa i prawa polskiego
- c) Egzaminy: 1) Teoria państwa i prawa
 2) (tylko dla studentów Sekcji Socjologii, w za-
 leżności od tego, który z dwu wykładów i ćwi-
 czeń wybrali):
albo: a) Powszechna historia państwa i prawa,
albo: b) Historia państwa i prawa polskiego.

Materiały do opracowania programu studiów pobocznych dla
studentów Wydziału Filozoficznego U.W.

/Odpisy listów zawierających projekty i opinie/

I Historia

Notatka w sprawie studiowania historii jako przedmiotu
pobocznego

W rozmowie z Dyrektorem Instytutu Historycznego prof. A.
Gieysztozem prof. Asserodobraj oraz doc. Baczkę omawiali
sprawę możliwości studiowania przez studentów Wydziału
Filozoficznego historii jako przedmiotu pobocznego.

Prof. Gieysztor zwrócił uwagę, że sama sprawa t.zw.
półdyplomu oraz uprawnień studentów filozofii do nauczania
w szkole średniej /czy też tylko podstawowej/ wymaga uprze-
dniego uregulowania.

Ze swej strony wysunął nastp. wstępny projekt toku
studiów / w zakresie egzaminów, ćwiczeń i seminariów/, który
mógłby stanowić podstawę dla przyznania t.zw. półdyplomu.

Podając te propozycje zgodnie z podziałem na lata
studiów obowiązującą na historii.

I rok

Cwiczenia:

Historia Starożytna - 2 godz. tyg.

Archeologia - 4 godz. tyg.

/II semestr

Egzaminy: Historia starożytna

Archeologia

II rok

Cwiczenia:

Historia powszechna - 2 godz. tyg.

Historia Polski - 2 godz. tyg.

Nauki pomocnicze
historii. - 2 godz. tyg.

Egzaminy:

Historia Polski /do XVIII w/

Historia powszechna /do połowy XVIIw/

III rok

Cwiczenia:

Historia powszechna
Historia Polski

Egzaminy:

Historia Polski
Historia powszechna /nowożytna/

IV rok - V rok

1. Seminarium: Udział w jednym z seminariów /lub w dwóch w każdym 1 rok/.

2. Egzaminy:

Historia najnowsza Polski
Historia najnowsza powszechna

Odrębnego wyjaśnienia wymagałaby sprawa zaliczenia egzaminu z pedagogiki oraz studia w zakresie dydaktyki historii/połączone z praktyką w szkolnictwie/.

Zdaniem prof. Gieysztora studenci mogliby rozpocząć studia już w bieżącym roku akademickim rozpoczynając od ćwiczeń i egzaminu z archeologii.

Prof. Gieysztor zaznaczył, że propozycje wysunięte przezeń noszą charakter wstępnych sugestii i uruchomienie studiów pobocznych wymagałoby zgody Rady Wydziału Historycznego.

Warszawa, dnia 6.I.1958 r. /-/ B. Baczko

II. Historia sztuki

W rozmowie z Dziekanem Tomkiewiczem ustaliliśmy, że studenci naszego wydziału mogą od roku bieżącego począwszy uczestniczyć na wykłady." Wstęp do historii sztuki" i Zarys historii sztuki od czasów najdawniejszych" /część pierwsza/ oraz na proseminarium związane z drugim wykładem. Decyzja ta wymaga jeszcze aprobaty prof.dr Straszyskiego, kierownika Instytutu Historii Sztuki.

W-wa, 29.X.1957 r. /-/ Doc.dr Stefan Morawski

III Nauki filologiczne

A. Rusycystyka

Przesyłam następujący projekt dotyczący sprawy filologii rosyjskiej jako przedmiotu pobocznego dla studentów Wydziału Filozoficznego.

Warunkiem dopuszczenia do studiów filologii rosyjskiej winna być dostateczna znajomość języka rosyjskiego.

Wymagania winny być następujące:

1. Ćwiczenia

2. lata po 2 godz. tyg. ćwiczenia z przedmiotów językozna-
wczych /1 rok gramatyki opisowej języka rosyjskiego, 1 rok
gramatyki historycznej języka rosyjskiego/;

1 semestr po 2 godz. tygodniowo ćwiczenia z gramatyki
języka starocerkiewnosłowiańskiego;

2 lata po 2 godz. tygodniowo ćwiczenia z historii literatury
rosyjskiej.

2. Egzaminy.

Egzamin z gramatyki opisowej języka rosyjskiego z elementa-
mi gramatyki historycznej języka rosyjskiego.

Egzamin z historii literatury rosyjskiej /od staroruskiej
do współczesnej/.

3. Dla uzyskania uprawnień nauczycielskich w zakresie
filologii rosyjskiej konieczne jest odbycie ćwiczeń z metodyki
nauczania języka rosyjskiego i literatury rosyjskiej w wymiarze
1 roku po 2 godz. tyg. /nie wcześniej, niż po odbyciu 1 roku
ćwiczeń z gramatyki opisowej języka rosyjskiego i historii
literatury rosyjskiej/ oraz złożenie egzaminu z metodyki nau-
czania języka rosyjskiego i literatury rosyjskiej z elementami
nauk pedagogicznych.

Kierownik Katedry Języka Rosyjskiego

/-/ Prof. dr A. Mirowicz

B. Anglistyka

W związku z propozycją pobocznych studiów anglistycznych dla studentów filozofii. Zakład filologii angielskiej proponuje następujący program dla takich studentów na I rok studiów:

1. Specjalny wstępny egzamin z języka angielskiego, obejmujący nie tylko praktyczną znajomość podstawowej terminologii i kategorii gramatycznej języka;
2. Na pierwszy rok studiów: wykłady z gramatyki opisowej, z historii literatury, oraz 4 godz. ćwiczeń praktycznych języka angielskiego;
3. Egzamin końcowy z gramatyki i historii literatury.

Na wyższych latach proponujemy zasadniczo wykłady z literatury i gramatyki z minimalną ilością ćwiczeń praktycznych. Można opuścić gramatykę gramatyczną na III-ym roku, lecz wskazany jest przynajmniej jeden semestr historii języka angielskiego, tzn. na IV r.

drugi semestr na IV r. Jeden obzerany referat pisemny jest również wskazany.

Zakład chce zwrócić uwagę na fakt, że wobec ciasnego lokalu /obejmującego tylko jedną małą salę ćwiczeń/ i przepracowanego personelu, nie może przyjąć więcej niż dwie lub trzy osoby rocznie na studia boczne. W obecnej sytuacji, nasze warunki pracy nie odpowiadają nawet normalnej ilości studentów filologii angielskiej. W bieżącym roku dużo zajęć odwołane zostały w miesiącach październik na skutek braku sal. Musimy więc być bardzo ostrożnymi w związku z propozycjami przyjęcia dodatkowych studentów z innych zakładów.

/-/ Prof. dr Margaret Schlauch

C Romanistyka

W sprawie pobocznego przedmiotu studiów dla studentów Wydziału Filozoficznego donoszę:

Studiowanie neofilologii jako przedmiotu pobocznego w celach praktycznych /nauczanie/ może mieć uzasadnienie tylko w wypadkach wyjątkowych /związki rodzinne, dłuższy pobyt w danym kraju/, gdyż konieczne tu jest dobre opanowanie języka, co nie zawsze staje się udziałem tych nawet, którzy jedną z filologii nowożytnych obrali za główny przedmiot studiów. Skoro zaś sporo romanistów po uzyskaniu magisterium nie znalazło pracy w swym zawodzie, tym mniej wskazane wydaje się powiększenie liczby ich współzawodników. Nie należałoby też dopuszczać do tego, by w neofilologii widziano legitymację mającą ułatwić wyjazd za granicę.

Z tych względów sędzę, że raczej inne dyscypliny wchodzić tu mogą w rachubę /historia, polonistyka/, w każdym zaś razie ewentualny program pobocznych studiów neofilologicznych dla studentów filozofii powinien być ustalony w porozumieniu z innymi katedrami neofilologicznymi /anglistyka/ i zatwierdzony przez Ministerstwo.

Za najważniejsze wymagania uważałbym: stałe uczestnictwo w ćwiczeniach językowych i wykazania się odpowiednim stopniem sprawności w słowie i piśmie: egzamin z gramatyki opisowej: egzamin /ustny i pisemny/ z zarysu historii literatury /wykłady do wyboru w ostatnim dwuleciu jedno z seminariów/.

W-wa, dnia 2.xii.57 r.

/-/ prof. dr W. Brauner

D. Filologia klasyczna

Program studiów pobocznych z filologii klasycznej

I rok

1. Cwiczenia praktyczne z jęz. greckiego 5 godz.tyg.
2. " " łacińskie 4 godz.tyg.
3. Gramatyka opisowa łacińska /wykł. z swicz./ 3 godz.tyg.

Egzaminy: Język grecki II sem.

Opisowa gramatyka łacińska II sem.

Lektura łacińska /poszczególne pozycje z lektury można zdawać w ciągu roku.

II rok

1. Cwiczenia praktyczne greckie wraz z gramatyką opisową. 5 godz.tyg.
2. Cwiczenia praktyczne łacińskie 4 godz.tyg.
3. Elementy nauk pedagogicznych 2 godz.tyg.

Egzaminy: 1. Opisowa gramatyka jęz. greckiego II sem.

2. Lektura łacińska i grecka /poszczególne pozycje można zdawać w ciągu roku/

3. Elementy nauk pedagogicznych II sem.

III rok

1. Cwiczenia praktyczne z jęz. greckiego 3 godz.tyg.
2. Proseminarium łacińskie 2 godz.tyg.
3. Metodyka nauczania jęz. łacińskiego 2 godz.tyg.

Egzaminy:

1. Historia literatury greckiej I sem.

2. Historia literatury rzymskiej II sem.

3. Metodyka nauczania II sem.

4. Lektura łacińska /poszczególne pozycje można zdawać w ciągu roku/

/s/ prof. dr Kazimierz Kumanicki

W-wa, dnia 5.XI.57 r.

IV. Matematyka

Niniejszym komunikuje rezultaty rozmowy, jaką na temat pobocznych studiów w zakresie matematyki przeprowadziłem z prof. Mostowskim w dniu 14.X.57 r.

Sugestię prof. Mostowskiego, oparte na przypuszczalnym stanowisku matematyków w sprawie dostateczności studiów w pobocznym z matematyki dla uzyskania prawa nauczania matematyki co w szkole średniej - zawiera następujące przedmioty matematyczne:

1. Geometria analityczna 3 + 2 - przez cały rok
2. Algebra 3 + 2 " " "
3. Analiza matematyczna I 4 + 2 " " "
4. Analiza matematyczna II. 4 + 2 w 1 sem., 5 + 2 w 2 sem.
5. Metodyka nauczania 1 + 2 w sem. letnim matematyki
6. Matematyka elementarna - wykład monograficzny z wyższego p-ktu widzenia zalecony

Prof. Mostowski jako konieczne uważa punkty 1, 2, 3 oraz pierwszą część 4 a nadto 5. Oczywiście egzaminy. Sądzi, że kolejność najlepsza to każdy punkt na jeden rok. Sądzę, że najbardziej korzystne byłoby - o ile to godzinowo nie jest zbyt duże - aby studenci 1-go roku wzięli naraz oba punkty 1 i 2.

/-/ Doc.dr Roman Suszko

Nawiązując do pisma Pana Dziekana z dnia 29.X. zgłaszam następujące uwagi: Sądzę, że filozofowie, studiujący matematyk jako przedmiot poboczny, powinni z jednej strony opanować w pewnym stopniu niektóre podstawowe działy matematyki, a z drugiej strony poznać te dziedziny matematyki, które mają aspekty filozoficzne. Jednakże projekt dodatkowych studiów matematycznych, przedstawiony w piśmie doc.dra Romana Suszki z dnia 17.X., nie czyni w dostatecznym stopniu zadość wspomnianym postulatom. I tak: zbyt obszerny jest program analizy, a z drugiej strony pominięto całkowicie teorię mnogości i logikę matematyczną. Proponuję więc, aby do rozważanego projektu wprowadzić pewne zmiany, a mianowicie skrócić kurs analizy najwyżej do 3-ich semestrów i wprowadzić wykłady z teorii mnogości i logiki matematycznej.

Proponuję ponadto, aby filozofowie mogli i wybierać jako wykład monograficzny wykład matematyki elementarnej z wyższego punktu widzenia lub wykład rachunek prawdopodobieństwa. Ostatni wykład może zainteresować filozofów, którzy nie mają zamiaru pracować w szkole średniej.

Kierownik Dydaktyczny

/-/ prof.dr Marek Pisz

V. Chemia

W odpowiedzi na pismo w sprawie studiów chemicznych dla studentów filozofii uprzejmie komunikuję, że odbyłem w tej sprawie rozmowę z dziekanem wydziału chemicznego prof. Swiderskim.

Prof. Swiderski nie mógł mi udzielić w tej sprawie wiążącej odpowiedzi chcąc się uprzednio naradzić ze swymi kolegami. Wiedząc, że Dziekanat Wydziału Filozoficznego traktuje tę sprawę jako b. pilną przedstawiłem prof. Swiderskiemu ułożony przez siebie program zajęć z chemii dla studentów filozofii prosząc go o orientacyjną opinię. Prof. Swiderski uznał ten program za zupełnie realny, nie uważa również, aby go można było uszczuplić. Opinię swoją chciałbym jednak prof. Swiderskiego traktować jako nieoficjalną. Ostateczną odpowiedź gotów jest udzielić po zasięgnięciu opinii Rady Wydziału, której najbliższe posiedzenie przewiduje na połowę listopada.

Prof. Swiderski uważa nadto wybranie chemii jako przedmiotu pobocznego dla studentów filozofii za wyjątkowo trafny wybór, gdyż jego zdaniem mogą na tym skorzystać obie te dyscypliny. Przy niniejszym załączam przedstawiony prof. Swiderskiemu opracowany przeze mnie projekt studiów.

<u>I rok</u>	matematyka	2 godz. w. 2 godz. cw.
	fizyka	3 godz. w. 3 godz. cw.
	chemia nieorganiczna	4 godz. w. 8 godz. cw.
<u>II rok</u>	chemia organiczna	4 godz. w. 8 godz. cw.
<u>III rok</u>	chemia fizyczna	4 godz. w. 8 godz. cw.
	dydaktyka i metodyka	1 godz. 1 cw.

Pan Dziekan Wydziału Filozoficznego U.W.

w/m

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 11 bm. po rozpatrzeniu możliwości uzyskania prawa nauczania chemii przez studiujących filozofię, uznała, że prawo takie może im przysługiwać jedynie w przypadku uzyskania jednocześnie tytułu magistra chemii.

/-/ prof. dr J. Swiderski

VI. Wydział Prawa

Na pismo z dnia 14.X.1957 r. Nr.WP-24/57 uprzejmie proponuję, aby aż do czasu ustalenia szczegółowego programu studiów pobocznych przez Komisję Rzecznawców Rady Głównej M.S.W. studenci Wydziału Filozoficznego, obierający prawo jako przedmiot poboczny, słuchali na Wydziale Prawa i odbywali ćwiczenia obowiązkowe oraz składali egzaminy i kolokwia z następujących przedmiotów, objętych studium prawniczym w zakresie tym samym, jak studenci wydziału prawa:

Na I-szym roku: teoria państwa i prawa

Studentów socjologii ponadto jeden z przedmiotów historycznych:

powszechną historię państwa i prawa

lub

historię państwa i prawa polskiego

Na II-im roku: prawo karne

historia doktryn politycznych

Na III-im roku: prawo cywilne, cz.I.

Na IV r. prawo cywilne, cz.II

prawo pracy.

P r o d z i e k a n

/-/ Prof.dr Jakób Sewicki

Poniedziałek — 10-11 — Hg. Jyina — wykład
 10-12 — Psychologia — wykład

Wtorek — studium pojzbowe — Wych. Humanistyczny

geom. analitycz. — 8-10 — wykład 16-18 — Ćw. z socjologii
 Hg. Jyina — 10-12 — wykład 15-17 — Ćw. z anki. mate.

Środ. — studium Wajzbowe — wych. matemat. - fiz. - chemii.

Czwartek — 10-12 — geom. analityczna
 11-12 — Wstęp do filozofii

Głowy! W roboty mam tylko jeden wykład = 8-9 - toploc.
 Nie mogę znaleźć lekobatu! niemieckiego.

Historia filozofii	6	(4+2)	
Wstęp do u. filozof.	2		
Proseminarium filozof.	2		
Psychologia	4	(2+2)	
Logika	4	(2+2)	

18

19

Historia starożytna	5	(3+2)	Just. -2
Historia st. ziem polsk.	4	(2+2)	? -2
Wstęp do badań hist.	2		
Ekonomia polityczna	4	(2+2)	Just. -1
Lacina	4		-2

19

Studium wojskowe	6		
studium w.f.	2		
Język rosyjski	2		
Język angielski	2		-2

12

Razem godzin 49

MINISTERSTWO
SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Departament
Studiów Uniwersyteckich

DSU - II - 2 a / 10 / 58

Warszawa, dnia 11 kwietnia 1958 r.

MINISTERSTWO
SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
WARSZAWA, ST. MUDOWA 6/8

Obywatel

Prof. dr *T. Kociński*

Gorun

ul. Warszawska 20

W porozumieniu z Ob. Przewodniczącym Zespołu Rzeszoznawców Filozofii R. Gł. prof. dr n. T. Kotarbińskim oraz z Ob. Przewodniczącym Zespołu Rzeszoznawców Logiki R. Gł. prof. dr n. K. Ajdukiewiczem - Ministerstwo prosi uprzejmie Obywatela Profesora o przybycie na wspólne posiedzenie w.w. Zespołów Rzeszoznawców w dniu 18 kwietnia o godz. 10 / sala konferencyjna MBW pok. nr 122 /.

Proponowany porządek obrad :

- 1/ Sprawa przedmiotu pobocznego dla kierunku filozofii - oraz filozofii jako przedmiotu pobocznego dla innych kierunków studiów.
- 2/ Informacja o stanie realizacji zajęć z " Głównych zagadnień i kierunków filozofii ".
- 3/ Wniosek Ob. Przewodniczącego Zespołu Rzeszoznawców Logiki R. Gł. prof. dr K. Ajdukiewicza o wprowadzenie logiki jako odrębnego kierunku studiów.
- 4/ Ocena " Zeszytów 7 tomów " na tle ogólnej sytuacji wydawniczej w zakresie filozofii.
- 5/ Wolne wnioski.

DYREKTOR

Wymagania z matematyki jako przedmiotu dodatkowego dla studentów

kierunku filozoficznego.

21

Przedmiot:

	ile godz.		semestr	egzam. po sem.	uwagi
	wykl.	ćwicz.			
<u>I rok</u>					
Algebra wyższa i element. teorii liczb	3	2	I i II	II	uzupełnić
Geometria analit.	3	2	I i II	II	wybrać fragmenty
Analiza matem.	4	4	I i II	II	rozwiązać kartyki
	10 +	8 + 18			120
<u>II rok</u>					
Analiza matem.	4	2	I i II	II	
Równ.różn.zwycz.	2	2	I i II	II	
<u>III rok</u>					
Geometria różn.	3	2	I	I	
Mechanika	2	2	I i II	II	
Funkcje analit.	2	2	I i II	II	
Rachunek prawdopodob.	2	1	I	I	
Teoria mnogości	2	1	I	I	
Topologia	2	1	II	II	
Funkcje rzec. i elementy analizy funkcj.	2	1		I	
<u>IV rok</u>					
Funkcje rzec. i elementy analizy funkcji	2	1	I	I	
Logika matemat.	4		I i II		
Proseminarium					na III r. po 2 godz. w IIsem

Spis egzaminów z nauk filozoficznych jako przedmiotu głównego.

W zakresie przedmiotu głównego obowiązują studenta ubiegającego się o tytuł magistra nauk filozoficznych następujące egzaminy częściowe: 22

- Po I roku:
1. egzamin z historii filozofii starożytnej i średniowiecznej
 2. egzamin z wstępu do filozofii (zagadnienia i kierunki filozofii).
 3. egzamin z elementów psychologii
- Po II roku
1. egz. z historii filozofii nowożytnej
 2. egz. z logiki
 3. egz. z elementów socjologii
- Po III r.
1. egz. z historii filozofii nowoczesnej
 2. egz. z nauki o moralności (etyki)
 3. egz. z elementów estetyki dla studiujących jako przedmiot poboczny historię sztuki, filologię lub muzykologię
 4. kolokwium z umiejętności czytania tekstów filozoficznych w 2 językach obcych nowożytnych.
- Po IV r.
- 1 egz. z dydaktyki propedeutyki filozofii i z dydaktyki logiki
- Praca magisterska i jej obrona w egzaminie końcowym.

Rada Wydziału może zezwolić na składanie egz. częściowych w innej kolejności.

24

Projekt programu
wybranych zagadnień z filozofii
dla Studiów Nauczycielskich
/II i III semestr/

I

W s t ę p

PRZEDMIOT FILOZOFII I JEJ SPOŚUNEK DO NAUK
SZCZEGÓŁOWYCH

2 godz.

Narodziny filozofii. Odpęczkowanie się od niej nauk szczegółowych. Główne działy filozofii współczesnej. Ontologia czyli metafizyka /różne znaczenia tych terminów/, teoria poznania czyli gnoseologia, filozofia społeczna, etyka, estetyka.

Stosunek filozofii do nauk szczegółowych. Spekulatywna filozofia budowania w oderwaniu od nauki /np. klasyczny idealizm niemiecki/. Pozytywizm jako "minimalistyczny" program filozofii naukowej. Materializm dialektyczny jako filozofia naukowa.

II

O N T O L O G I A

26 godz.

1. Zagadnienie natury rzeczywistości /materializm a spirytualizm/ 4 godz.

Pierwotne formy światopoglądu spirytualistycznego: animizm, politeizm. Materializm starożytny /Demokryt/. Idealizm obiektywny /Platon/. Dualizm Arystotelesa. Filozofia chrześcijańska /Tomasz z Akwinu/. Główne systemy filozoficzne czasów nowożytnych: dualizm Kartezjusza, materializm Hobbesa i encyklopedystów, idealizm subiektywny /spirytualizm/ Berkeley'a, spirytualizm monadologiczny Leibniza. Materializm i idealizm /spirytualizm/ jako główne obozy w filozofii.

2. Materia i jej atrybuty 4 godz.

Pojęcia materii w fizyce /Newton/ i w filozofii /Holbach, Lenin/. Główne atrybuty materii: ruch, przestrzeń, czas.

Spór o ruchomość materii w starożytności /Hera-klit a eleaci/. Poglądy Arystotelesa na ruch. Dowód istnienia Boga ex motu Tomasza z Akwinu i jego krytyka. Nauka współczesna o ruchu i zmienności materii.

Czas i przestrzeń: problemy ich obiektywności i związku z materią /Newton, Kant, materializm dialektyczny/. Teoria względności o związku czasoprzestrzeni z materią.

3. Problematyka prawdziwości 8 godz.

Determinizm a teleologia /Demokryt, Platon, Arystoteles/. Dowód istnienia Boga z harmonii przyrody Tomasza z Akwinu. Argumenty zwolenników teleologii z dziedziny biologii, ich obalenie przez darwinizm.

Związek przyczynowy. Krytyka pojęcia przyczynowości przez Hume'a. Problem oddziaływania. Związek przyczynowy a wzajemne oddziaływanie, wszechzwiązek zjawisk.

Konieczność a przypadek. Negacja przypadku przez mechanistyczny determinizm. Materializm dialektyczny o stosunku konieczności i przypadku. Indeterminizm jako uznanie absolutnych przypadków.

Problem wolności woli człowieka /Augustyn, Tomasz, islam, materializm, egzystencjalizm/. Stosunek wolności do konieczności w ujęciu materializmu dialektycznego, wzrost wolności wraz z rozwojem społeczeństwa /odróżnienie wolności elementarnej od wolności w głębszym sensie/.

4. Problematyka rozwoju

6 godz.

Nierozwojowy pogląd na świat nauki okresu Newtona-Linneusza. Przenikanie idei rozwoju do nauki /Kant-Laplace, Lyell, Lamarck, Darwin, Marks-Engels/.

Dialektyka jako teoria rozwoju. Idealistyczna dialektyka Hegla. Materialistyczna dialektyka Marksa-Engelsa, jej podstawowe prawa: przejście zmian ilościowych w jakościowe, negacja negacji, jedność i walka przeciwieństw.

Szczeble rozwoju materii, "formy ruchu". Mechanizm, spirytualizm /witalizm/ i materializm dialektyczny o wzajemnym stosunku różnych form ruchu /w szczególności stosunku zjawisk życia do zjawisk fizyko-chemicznych/.

5. Materia a świadomość

4 godz.

Problem istnienia duszy i jej nieśmiertelności. Problem psychofizyczny: dualizm i materializm; materializm "wulgarny" i materializm dialektyczny o świadomości.

Przyrodzoność o materialnym podłożu świadomości. Badania mózgu i problem lokalizacji funkcji psychicznych. Problem pochodzenia świadomości ludzkiej z psychiki zwierzęcej /Darwin, Engels/. Teoria wyższych czynności nerwowych Pawłowa. Cybernetyka /analogie pomiędzy układem nerwowym i pewnymi mechanizmami, a zarazem różnice pomiędzy nimi/.

III

TEORIA POZNANIA

20 godz.

1. Zagadnienie przedmiotu poznania

2 godz.

Problem obiektywności przedmiotu poznania - idealizm a realizm teoriopoznawczy. Idealizm Berkeley'a, sceptycyzm Hume'a, solipsyzm. Empiriokrytycyzm Macha i Avenariusza. Walka wokół zagadnienia obiektywności poznania we współczesnej nauce.

2. Zagadnienie źródeł poznania

6 godz.

Empiryzm a racjonalizm /aprioryzm/. Skrajny aprioryzm w Starożytności /Eleaci, Platon/. Nowożytny aprioryzm /Kartezjusz, Leibniz/ i jego spór z empiryzmem o

istnienie idei wrodzonych. Rozróżnienie empiryzmu metodologicznego /Fr. Bacon/ od empiryzmu genetycznego /Locke/. Ewolucyjna interpretacja rozumu i jego zdolności /Spencer, Engels/.

Racjonalizm a irracjonalizm. Problem wiary i rozumu w Średniowieczu, fideizm skrajny /Tertullian/ i umiarkowany /Tomasz z Akwinu/. Nowoczesny irracjonalizm: intuicjonizm Bergsona, mity faszyzmu. Nauka przeciw irracjonalizmowi. Materializm dialektyczny jako konsekwentny antyirracjonalizm. Irracjonalistyczne wypaczenia w praktyce marksizmu /kult jednostki/.

3. Zagadnienie poznawalności świata 6 godz.

Poznanie zmysłowe i jego krytyka przez sceptyków. Realizm naiwny a realizm krytyczny. Teoria odbicia.

Myślenie abstrakcyjne jako wyższy szczebel poznania. Problem zjawiska i istoty. Agnostycyzm Kanta /niepoznawalność istoty rzeczy/. Negacja istoty przez pozytywizm. Koncepcje bezpośredniego poznania istoty. Materializm dialektyczny o poznawaniu istoty rzeczy przez naukę /przenikanie do istoty coraz głębszej/. Optymizm poznawczy filozofii marksistowskiej.

4. Problematyka prawdy 4 godz.

Klasyczna definicja prawdy. Nieklasyczne koncepcje prawdy, ich idealistyczny charakter. Praktyka jako kryterium prawdy w ujęciu materializmu dialektycznego. Marksizm a pragmatyzm.

Problem absolutności czy względności prawdy. Materializm dialektyczny o stosunku prawdy względnej do prawdy absolutnej. Poznanie jako nieskończony proces.

5. Teoria a praktyka 2 godz.

Koncepcja "czystej nauki" i nauki służącej praktyce. Marksistowska koncepcja praktyki jako podstawy poznania, celu nauki i kryterium prawdy. Społeczny charakter poznania.

IV

F I L O Z O F I A S P O Ł E C Z N A

18 godz.

1. Zagadnienie prawidłowości w historii 2 godz.

Wyobrażenia o dziejach społeczeństwa jako chaosie przypadków. Koncepcje prawidłowości w historii: teorie cyklicznego rozwoju, teorie postępowego rozwoju. Materializm historyczny o prawach rozwoju społecznego. Kolejna zmiana formacji społeczno-ekonomicznych.

2. Zagadnienie czynników określających bieg dziejów
/idealistyczne i materialistyczne pojmowanie historii/ 6 godz.

Idealistyczne koncepcje decydującej roli rozumu, idei, ustawodawstwa itd. w historii społeczeństwa. Materializm

historyczny o określającej roli materialnych warunków życia społeczeństwa. Byt społeczny a świadomość społeczna. Baza a nadbudowa. Rola świadomości w rozwoju społecznym, krytyka jednostronnego materializmu "ekonomicznego". Formy świadomości społecznej.

3. Rola jednostki i mas ludowych w historii 2 godz.

"Heroistyczne" koncepcje historii. Marksizm o decydującej roli mas ludowych w rozwoju ekonomicznym i politycznym społeczeństwa. Marksizm o znaczeniu wybitnych jednostek, warunkach odegrania przez nie roli w dziejach. Krytyka "kultu jednostki".

4. Klasy społeczne i ich walka 4 godz.

Zróżnicowanie klasowe społeczeństwa. Problem kryteriów podziału klasowego. Marksizm o ekonomicznym podłożu podziału klasowego i historycznym charakterze klas. Inne koncepcje podziału klasowego. Problem uwarstwienia społeczeństwa /podziału klas na warstwy/.

Marksizm o walce klas jako sile napędowej historii. Rewolucja społeczna jako najwyższa forma walki klas i skok w rozwoju społeczeństwa.

5. Socjalizm utopijny a socjalizm naukowy 4 godz.

Idea socjalizmu i krytyka kapitalizmu przez socjalistów utopijnych. Przekształcenie przez Marksa socjalizmu z utopii w naukę. Socjalizm jako nieuchronny etap rozwoju społecznego. Skomplikowany charakter drogi do socjalizmu.

Warszawa, dnia 8 lutego 1960 r.

Rektor Uniwersytetu im. M. Kopernika
Obywatel Prof. dr Stanisław Jaśkowski
Toruń.

Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego - ze względu na szczególną rolę pracy wychowawczej w procesie kształcenia młodzieży szkół wyższych - inspirowało w ostatnich latach szereg poczynań w tej dziedzinie. W latach 1957 - 9 odbyły się liczne narady rektorów i dziekanów wszystkich pionów szkół, poświęcone zagadnieniom pracy wychowawczej uczelni.

Zgodnie z postulatami Obywateli Rektorów, formułowanymi wielokrotnie na odbywanych zjazdach, Ministerstwo nie wydało w ciągu ostatnich lat oddzielonych zarządzeń w sprawie pracy wychowawczej uczelni, a ograniczało się do ustalania wytycznych, określających generalne kierunki działania.

Wystarczy przypomnieć plan pracy wychowawczej uczelni na rok szkolny 1958/59 i 1959/60 oraz "Zalecenia do pracy wychowawczej z I rokiem studiów: opracowane przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego, zawierające wszechstronny pedagogiczno-organizacyjny program pracy z I rokiem studiów.

Równocześnie - dla zahamowania spadku efektywności studiów Ministerstwo sięgnęło do niezbędnych środków administracyjnych, dokonało zmiany regulaminu studiów technicznych, wydało zarządzenia w sprawie walki z opóźnieniami w studiach studentów ostatnich semestrów.

Na podstawie nadesłanych przez uczelnie sprawozdań oraz wizytacji niektórych szkół wynika, że tylko w nielicznych uczelniach i na niewielu wydziałach wykorzystano zalecenia do pracy z I rokiem studiów i podjęto pracę nad praktycznym ich zastosowaniem, stworzono grupy studenckie i powołano ich opiekunów.

Na ogół jednak i w tych uczelniach samodzielni pracownicy nauki, szczególnie dziekani, kierownicy katedr nie prowadzą niezbędnej pracy z opiekunami grup i lat, nie dając im koniecznych wytycznych nie kontrolując ich działalność. Opiekunowie grup i lat z zasady nie są zapraszani na posiedzenia rad wydziałowych nawet przy omawianiu pracy z I rokiem studiów. Powołani opiekunowie grup i lat utrzymują w zbyt licznych przypadkach nikły kontakt ze swoimi grupami, słabo interesują się poziomem ich przygotowa-

nia do studiów, przebiegiem studiów, postawą społeczną. Generalnie : w większości szkół zalecenia w sprawie pracy z I rokiem studiów jak również ogólne wytyczne w sprawie pracy wychowawczej w uczelni - bądź nie dotarły do ogółu pracowników naukowych, bądź też nie są w praktyce realizowane.

W związku z powyższym zalecam :

1. podjęcie niezbędnych kroków dla zapoznania wszystkich pracowników samodzielnych i pomocniczych z "Zaleceniami w sprawie pracy wychowawczej z I rokiem studiów", rozesłanymi szkołom w listopadzie 1958 r., nie straciły one bowiem na aktualności,
2. obowiązkowe powołanie do końca lutego br. opiekunów na I i II roku studiów, a na latach wyższych - zależnie od uznania władz uczelni,
3. zorganizowanie przez dziekanów systematycznej pracy samodzielnych pracowników nauki z opiekunami grup i lat w rozumieniu kontroli działalności opiekunów lat przez rektorów, zaś opiekunów grup przez dziekanów,
4. powoływanie w przyszłości opiekunów I roku studiów z wyprzedzeniem tj. do końca czerwca każdego roku, aby mogli oni brać udział w egzaminach wstępnych jako obserwatorzy.
5. zwrócenie uwagi opiekunów grup i lat na konieczność ścisłego współdziałania z organizacjami młodzieżowymi, a szczególnie z ogniwami samorządu studenckiego.

Ważnym zagadnieniem w całokształcie pracy wychowawczej jest problem domów studenckich, które na ogół pozostawione są bez opieki wychowawczej. Kadra kierowników domów studenckich ogranicza się do spraw administracyjnych, a w wielu przypadkach brak doświadczenia pedagogicznego utrudnia jej nawiązanie i utrzymanie kontaktu z młodzieżą /w tej sprawie Ministerstwo zwróciło się do Obywateli Rektorów w styczniu br. i oczekuje odpowiedzi do dnia 25 lutego br./

Rady Mieszkańców w wielu przypadkach wykazują słabą żywotność i w efekcie zachowanie się studentów - jakkolwiek lepsze niż w latach ubiegłych - pozostawia wiele do życzenia.

W związku z powyższym proszę Obywatela Rektora o rozważenie w konkretnych warunkach uczelni celowości powołania opie-

kunów domów studenckich spośród samodzielnych pracowników nauki jeśli dotąd nie zostali powołani. Chodzi głównie o podjęcie pracy w kierunku udzielenia pomocy radom mieszkańców dla ich okrzepnięcia, dla nawiązania kontaktu z opiekunami lat i grup w sprawach dotyczących życia młodzieży w domach studenckich oraz udzielenia pomocy radą i doświadczeniem w sprawach wychowawczych kierownikom domów studenckich.

Proszę Obywatela Rektora o powiadomienie mnie o sposobie wprowadzenia w życie zaleceń dot. pracy z I rokiem studiów oraz o powziętych krokach w sprawie wzmożenia opieki wychowawczej nad domami studenckimi - w terminie do końca marca b.r.

MINISTER

/-/ Golański

pracy wychowawczej na rok akad. 1959/60

Opierając się na sugestjach Ministerstwa Uczelnia nasza obok specjalnych i swoistych zabiegów ugodnych z zainteresowaniami i wiekiem studiującej młodzieży, skupia w bieżącym roku akademickim swoje wysiłki w kierunku t.zw. wychowującego nauczania. W tym celu w porozumieniu z kadrami nauczającą, tak starszą jak i młodszą, Obywatele Dziekani zainicjują zwołanie w katedrach poszczególnych zebrań, poświęconych temu zagadnieniu, po czym odpowiednie wnioski zostaną przedyskutowane na Radach Wydziałowych. Drugie zagadnienie, które w planie wychowawczym zostanie poruszone w tym roku, to sprawa samodzielnej pracy studenta w zależności od poszczególnych kierunków studiów. Następnie zostaną przedyskutowane zagadnienia ówczesnych /ich prowadzenie i wyciąganie wniosków/, zagadnienie proceminariów i techniki przygotowania prac magisterskich, zagadnienie wykładów monograficznych, rola wychowawcza wycieczek naukowych i ich wykorzystanie w studiach uniwersyteckich.

Duży nacisk wychowawczy kładzie plan na pierwszy rok studiów. Tu wysuwa się następujące postulaty :
na zebraniach z kadrami nauczającą szczególnie młodszą, Ob.Ob. Dziekani omówią:

- a/ rolę opiekunów na I roku studiów;
- b/ zagadnienie metod pracy uniwersyteckiej, jako przejścia od metod szkoły średniej do wyższej, ze szczególnym uwzględnieniem t.zw. stopniowania trudności /n.p. robienie notatek, wykorzystywanie lektury naukowej/;
- c/ sprawę uczenia się do egzaminów;
- d/ zagadnienie wciągania studentów I roku do czas kolegów lat starszych w Studenckich Kołach Naukowych i samorządzie studenckim;
- e/ problem udziału tej młodzieży w Klubach Studenckich, oraz w życiu rodzinnym w Domach Studenckich;
- f/ zaprawianie studentów I-go roku do życia towarzyskiego i kulturalnego /praca ta powinna być przeprowadzana w porozumieniu z ZSP/;
- g/ zagadnienie racjonalnego wykorzystania czasu pracy i wypoczynku w związku z terminowością egzaminów i zaliczeń;

- g/ zagadnienie racjonalnego wykorzystania czasu pracy i wypoczynku w związku z terminowością egzaminów i zaliczeń;
- h/ wyjaśnienie teoretyczne istoty wychowania socjalistycznego.

W planie wychowawczym uwzględniono także problem dokształcania pedagogicznego młodej kadry naukowej poprzez :

- 1/ zorganizowanie kilku odczytów naukowych dla młodej kadry przez członków kierunku pedagogiki na U.M.K.;
- 2/ urządzenie, o ile to będzie możliwe, 1-2-dniowej sesji naukowej na tematy związane z wychowaniem i nauczaniem. Powyższą sesję z udziałem zaproszonych gości - specjalistów z innych uczelni, można by zorganizować na początku przyszłego roku szkolnego.

P r o r e k t o r .

/-/ Prof. dr B. Włodarski

Z a l e c e n i aw sprawie pracy wychowawczej z I-szym rokiem.

Dotychczasowe doświadczenia wykazały szczególną doniosłość i trudność należytego postawienia pracy wychowawczej z I-szym rokiem. Start młodzieży I-go roku decyduje poważnie o całym dalszym przebiegu jej studiów oraz o jej postawie. Jest więc rzeczą niezmiernie ważną, jak się będzie kształtowała praca z młodzieżą w tym okresie i kto będzie decydował o kierunku tej pracy.

Podjęte w tym zakresie narady i prace Rady Głównej dostarczyły pewnych dyrektyw postępowania, które Ministerstwo przekazuje uczelniom - jako sugestie, wskazujące możliwości rozwiązania niektórych problemów szczegółowych. Jakkolwiek wykonanie tych dyrektyw będzie miało w bieżącym roku akademickim charakter w dużym stopniu eksperymentalny, jest jednak sprawą b. ważną przeprowadzenie tych eksperymentów i z końcem roku akademickiego przedstawienie przez zainteresowane katedry możliwie bogatych sprawozdań. Powinny one nie tylko przynieść uzupełnienie problematyki, ale zwłaszcza propozycje różnicowania szczegółowych rozwiązań - w zależności od właściwości przedmiotu.

Pracę wychowawczą ze studentami I-go roku należy traktować możliwie wszechstronnie.

Fragniemy wyrobić w studentach poczucie odpowiedzialności za wyniki studiów, za słowa i czyny, rzetelność, solidarność, koleżeństwo, ambicję, wychować ich na aktywnych i chętnych budowniczych ustroju socjalistycznego - rozwijając zakres ich wiedzy czy uczulając na zjawiska społeczne i kulturalne. W tym celu należy podtrzymywać w nich dobre nawyki, które mogą wynieść ze szkoły średniej, zwłaszcza dyscyplinowanie i systematyczność, łącząc je umiejętnie ze zdobywaniem w szkole wyższej wdreń do samodzielności naukowej, z rozbudzaniem zainteresowań intelektualnych oraz zainteresowań zagadnieniami społeczno-politycznymi.

Konieczne jest przy tym daleko posunięta jedność wszystkich środków oddziaływania na młodzież, praca wychowawcza musi się jak najściślej łączyć z pracą dydaktyczną, postawa młodzieży musi znaleźć wzór w postawie grona nauczającego.

Nakaz szczególnego zajęcia się I-szym rokiem wypływa z niepokojących zjawisk - przede wszystkim dotyczących sprawności nauczania roku oraz postawy młodzieży a także w niektórych przypadkach postawy grona nauczającego.

Na I-szym roku występuje największy odpływ studentów, przy tym na niektórych wydziałach, np. w Politechnikach sprawność nauczania wynosi zaledwie 30 %. Powoduje to olbrzymie straty materialne i moralne. Większość tej młodzieży zostaje skreślona z uczelni.

Jedną z głównych przyczyn odpadu - obok słabego przygotowania wyniesionego ze szkoły średniej - jest niesystematyczny sposób przyswajania przez młodzież wiadomości z przedmiotów podstawowych, trudności w przekroczeniu "progu dydaktycznego" od metod szkoły średniej do samodzielnego studiowania w szkole wyższej, brak jeszcze odpowiedniej dyscypliny wewnętrznej, lekkomyślny stosunek do obowiązków studenckich.

Stąd też Rady Wydziałowe powinny odpowiednio wykorzystać swoje uprawnienia - i tam gdzie zajdzie potrzeba - wprowadzić dyscyplinę studiów. Na wykłady takie jak np. matematyka, fizyka, mechanika w uczelniach technicznych - student powinien systematycznie uczęszczać. Podobnie i na innych kierunkach korzystanie ze studiów powinno być przez Rady Wydziałowe obrowane niezbędnymi rygorami, przy rzeczywistej kontroli wykonywania tych rygorów.

Wydaje się rzeczą słuszną, aby młodzież I-go roku poddawać wpływom wychowawczym w obrębie szarych, wydzielonych grup. Rady Wydziałowe powinny dla lat pierwszych przywrócić - tam gdzie ona została zniesiona - instytucję opiekunów lat i grup, wypełniając ją odpowiednio nową treścią.

Opiekun roku czy grupy nie jest i nie może być organem administrującym, lecz mężem zaufania, który w sposób życzliwy i do okoliczności dostosowany służy radą i wskazówką, jest umiejętnym pośrednikiem między władzami uczelni a powierzonymi jego opiece studentami.

Oddziaływanie wychowawcze na duże grupy nie może być planowo i systematycznie skuteczne, dlatego też pożądanym jest, by grupa wychowawcza nie była liczna i w miarę możliwości pokrywała się z grupą ćwiczeniową - jeśli nie dyktują

inaczej właściwości przedmiotu - aby pracownicy nauki mieli stałą kontrolę nad postęпами studentów w okresie ich stosunkowo małej jeszcze samodzielności.

Nie oznacza to, że należy dążyć do sztucznego rozczłonkowania roku, który winien stanowić sąsiedniczą jednostkę organizacyjną.

Skład grupy nie powinien być przypadkowy, ani mechaniczny. Do grupy należy wprowadzać uczestników o różnym pochodzeniu społecznym i różnym stopniu dojrzałości intelektualnej. Chodzi o zapobieżenie jednostronności klasowej lub utdolnień.

Natomiast nie należy rozwijać istniejących więzów, wynikłych z łączności terenowej, zażyłości towarzyskiej itd. Grupa powinna wybrać spośród siebie grupowego, jako swego kierownika.

Opiekunstwo nad rokiem wzgl. grupą należy powierzać możliwie najbardziej doświadczonym, posiadającym takt pedagogiczny oraz chęć do wykonywania tego ciężkiego obowiązku starszym pracownikom nauki, samodzielnym i pomocniczym, uwzględniając równocześnie zwolnienie ich z zajęć administracyjnych lub nawet części dydaktycznych. Przy doborze opiekunów roku i grup należy odpowiednio uwzględniać ich postawę społeczno-polityczną. Kandydatów na opiekunów grup i roku na wniosek rady wydziału ustala dziekan. W określonych odstępach czasu dziekan i rektor uczelni winni dokonywać oceny pracy i postawy opiekunów.

Niektóre uczelnie, jak np. AWF w Warszawie, oparły system opiekunstwa lat i grup o katedry prowadzące zajęcia na danym roku. Powierzenie opiekunstwa całej katedrze stwarza naturalną więź organizacyjną dla opiekunów, umożliwia systematyczną wymianę doświadczeń i ujmowanie całokształtu sytuacji wychowawczej na całym roku. Ułatwia to młodzieży zbliżenie do katedry - jak również zmniejsza trudności przy organizowaniu wszelkich imprez.

Z drugiej jednak strony system ten ogranicza możliwości odpowiedniego doboru opiekunów grup.

Jednym z organów, który winien najściślej współpracować z opiekunami roku i grup, mogą być zwoływane w miarę potrzeb, narady grona nauczającego na I-szym roku danego kierunku lub wydziału. Opiekun mógłby na nich przedstawiać swą ocenę

aktualnej sytuacji wychowawczej oraz przekazywać słuszne postulaty i prośby młodzieży a grono nauczające mogłoby wskazywać na niedostatki w pracy i zachowaniu się studentów.

Podstawowym i jednym z najsilniejszych środków wychowania młodego człowieka jest nauczanie i uczenie się. Dlatego potrzebna jest specjalna organizacja pracy dydaktycznej na I roku, która ułatwiłaby tak trudne dla studentów wdrożenie się do metod pracy na wyższej uczelni.

Walcząc o wyższy poziom absolwentów szkoły średniej wstępujących na wyższe uczelnie - należy jednak jak najbardziej liczyć się zarówno w tematyce i zakresie jak i w metodach prowadzenia wykładów i ćwiczeń z zasobem wiedzy, którą student mógł wynieść ze szkoły średniej. Pod tym kątem należałoby także w miarę potrzeby przeanalizować na Radach Wydziałowych strukturę programów - zwłaszcza w uczelniach technicznych - i ewtl. opracować wnioski odnośnie jej racjonalizacji. Jak najwcześniej należy zapoznać studentów z zasadami dydaktyki szkoły wyższej.

Przede wszystkim należy nauczyć ich metody korzystania z wykładu. Konieczne jest wdrożenie umiejętności zapisywania wykładu np. poprzez kontrolę notatek i częste sprawdzanie, jak następuje adaptacja wykładu, bądź też poświęcając na to część godzin wykładowej, bądź też wprowadzając co pewien czas konwersatorium sprawdzające lub pisemne sprawozdania z wykładu.

Terenem szczególnie skutecznego oddziaływania są ćwiczenia. To jest szkoła myślenia, samodzielnej pracy, orientowania się w problematyce danej dyscypliny, jej materiałach, bibliografii, metodzie. Stąd niezmiernie ważną sprawą jest należyte egzekwowanie ćwiczeń, sumienna kontrola i opieka nad pracą domową studenta, rzetelne wprowadzenie studenta w metodę studiów. Możliwie wcześnie należy zapoznać młodzież z wymogami w zakresie każdego przedmiotu, wskazać jej na funkcję i sposób korzystania z podręczników, zetknąć ją ze słownikiem wyrazów obcych, ze słownictwem terminologicznym danego kierunku i ze środkami pomocniczymi do lektury naukowej /słowniki, leksykony, encyklopedie, atlasy itp./. Od początku trzeba podać młodzieży bibliografię podstawowej i uzupełniającej lektury, z równoczesnymi wskazówkami praktycznymi i dydaktycznymi.

na motywacją, po co poznanie wskazanych prac jest potrzebne i w czym pożyteczne.

Niesbędne przy tym jest pouczenie o sposobie i pożytku korzystania z biblioteki centralnej, zakładowej itp. oraz kierowanie i kontrola nad gromadzeniem przez studentów materiału z lektury, bądź z prac opisowo-eksperymentalnych. Wskazane jest polecenie robienia notatek z lektury i później ich sprawdzanie. Dość wcześnie można postawić grupę wobec łatwego zadania, wprowadzającego w pracę naukową, np. typu sprawozdawczego /z lektury/ czy typu obserwacyjno-poszukiwawczego /zbieranie materiału dla dokumentacji pewnego określonego problemu/. Przy okazji można podjąć próby przyzwyczajania studentów do skoordynowanej pracy zespołowej. Wskazane jest organizowanie w razie potrzeby krótkotrwałych repetytoriów tych wiadomości, które odrazu dla skutecznej pracy są niezbędne oraz posługiwanie się w ustalonych terminach kolokwiami, jako środkami kontroli. Nie powinny się one na I-szym roku ograniczać do zaliczeń na końcu semestrów, ale występować częściej, w miarę przerabiania materiału. Ważną sprawą jest zapoznanie studentów z istotą i funkcją oczekujących ich egzaminów. Dla należytego wprowadzenia studentów I-go roku w sens i organizację studiów którym się poświęcają - należy wszechstronnie zapoznać ich z przedmiotem studiów, z perspektywą przyszłego zawodu, z warunkami przyszłej pracy, wprowadzić w zagadnienia etyki zawodu.

Jest to szczególnie ważne na tych kierunkach, gdzie młodzież na I-szym roku na razie nie wiele ma do czynienia z tymi zagadnieniami, które ją interesują i dla których wstąpiła na dany kierunek.

Można tego dokonać bądź w formie zebrań informacyjnych i dyskusyjnych organizowanych dla poszczególnych specjalności bądź w formie wykładu propedeutycznego. Szczególnie ważną rolę metodologiczną odegrać może przedmiot określony jako "Wstęp" do poszczególnych dyscyplin kierunkowych. W miarę możliwości i słuszności należy umożliwić młodzieży korzystanie z wykładów dla lat wyższych, co umożliwi szersze oddziaływanie na nią wytrawnych pedagogów.

Od początku należy zapoznać młodzież I-go roku z prawo-

dawstwem szkoły wyższej, z regulaminem studiów, z planami studiów, ze składem osobowym uczelni.

Do tak podjętej pracy dydaktycznej na I-szym roku należy przydzielać w miarę możliwości najlepszych, najbardziej doświadczonych pracowników nauki. Wykład winien być w zasadzie obsadzony przez samodzielnego pracownika nauki. Wyjątkowo tylko przez adiunkta. W żadnym wypadku nie można powierzać zajęć początkującym asystentom.

Rada Wydziałowa winna wymagać od profesorów odpowiedzialności i opieki nad wykładami i ćwiczeniami na I roku oraz przeprowadzać ocenę wypełniania przez kadrę pracowników nauki ich obowiązków dydaktycznych - nadając im wysoką rangę i priorytet przed wszelkimi innymi funkcjami i zajęciami pracowników nauki. Wydaje się słuszne, by Rada Wydziału jako krok wstępny do stałej kontroli postępów na I roku dokonały analizy przyczyn odpadu. Należy jednocześnie podejmować wszelkie możliwe formy podnoszenia kwalifikacji pedagogicznych pomocniczych pracowników nauki prowadzących zajęcia na I-szym roku.

Ważnym zadaniem w pracy wychowawczej z I-szym rokiem jest także pogłębienie ogólnego rozwoju młodzieży. Nastąpić to może m. in. przez systematyczne zwracanie jej uwagi na bieżące zjawiska polityczne, społeczne i artystyczne. Pożądanym jest organizowanie wykładów z zagadnień życia społecznego, połączonych z dyskusją w łonie grupy lub wraz z innymi grupami danego roku lub wydziału. Tą drogą pracy wychowawczej w grupach winny się zająć organizacje studenckie ZSP i ZMS, przy pomocy grona nauczającego. Ich staraniom powierzona jest także troska o należyty poziom życia towarzyskiego studentów.

Podniesienie tego poziomu mogłoby ułatwić częstsze kontakty towarzyskie pracowników naukowych z młodzieżą, rozwój zespołów klubowych, artystycznych, sportowych - przy nadaniu im odpowiedniego kierunku ideologiczno-wychowawczego.

Momenty wychowawcze występują również w pracy nad studentami I-go roku w Domach Studenckich - przy wdrażaniu ich do przestrzegania regulaminu, do zasad wspólnego bytowania, a także poprzez wyrabianie ich samodzielności w pracach samorządu. Do dyskusji pozostaje, czy nie można by wykorzystać w większym niż dotychczas stopniu rozdziału zapomóg w I semestrze dla oddziaływania wychowawczego, m. in. przez weryfiko-

wanie przydziału zapomóg w połowie semestru na podstawie osiągniętych przez studentów wyników w pracy na ćwiczeniach i przy kollokwiach. Więcej niż dotychczas uwagi należy poświęcić młodzieży pozostającej poza Domami Studenckimi.

Wymienione wyżej dyrektywy w sprawie pracy wychowawczej z I rokiem nie wyczerpują całości problemu i oczekuje się, że poszczególne uczelnie i wydziały wystąpią również ze swymi inicjatywami, które pomogłyby rozwiązać trudne i pilne zadania szkół wyższych w zakresie wychowania młodzieży.

Zespoły dziekańskie winny systematycznie przeprowadzać dyskusje nad wszystkimi sprawami związanymi z nauczaniem i wychowaniem na I roku studiów.

Pożądaną byłoby jednocześnie informowanie opinii publicznej i uzyskanie jej poparcia dla wymagań uczelni i realizowanego przez nią systemu wychowawczego.

Bardzo cenną rzeczą będzie wymiana doświadczeń poszczególnych uczelni w drodze publikacji, jak również w drodze specjalnych narań z zainteresowanymi pracownikami nauki i przedstawicielami młodzieży.

MINISTER

/-/ E. Krassowska

Warszawa, dnia 17 listopada 1958 r.

Toruń, dnia 24.II.1960 r.

WH- 26/II/59/60
Dziekanat
Wydziału Humanistycznego
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
w Toruniu

Pan

Prof. dr Tadeusz Czeżowski

w/m

Uprzejmie proszę Pana Profesora o objęcie obowiązków opiekuna
I i II roku filozofii w roku akademickim 1959/60.

Dziekanat
L. Żytkowicz
/-/ prof. dr Leonid Żytkowicz

Program Studiów pięcioletnich

dla uzyskania stopnia magistra nauk filozoficznych

1. Warunkiem uzyskania stopnia magistra w zakresie nauk filozoficznych jest:

a/ odbycie studiów i złożenie przepisowych egzaminów z nauk filozoficznych jako przedmiotu głównego.

b/ odbycie studiów i złożenie przepisowych egzaminów z jednej z nauk szczegółowych stanowiących przedmiot nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących jako przedmiotu pomocznego. Jako

przedmiot pomoczny może więc student obrać filologię klasyczną,

filologię polską lub którąś z neofilologii nauczanych w szkołach

średnich, historię, matematykę, fizykę, chemię, biologię lub ge-

ografię, prawo, historię, sztuki, muzykologię. Zwalnia od studiów

w zakresie przedmiotu pomocznego odbycie pełnych studiów w jed-

nej ze szkół wyższych. Równoległe odbywanie tych studiów ze stu-

diami na kierunku filozofii wymaga zgody Rady Wydziału.

c/ praca magisterska i jej obrona w egzaminie końcowym.

2. W zakresie przedmiotu głównego obowiązują studenta ubiegającego się o tytuł magistra nauk filozoficznych następujące egzaminy cząstkowe:

- Po I roku: 1. egzamin z historii filozofii starożytnej i średniowiecznej
 2. egzamin z wstępu do filozofii /zagadnienia i kierunki filozofii/
 3. egz. z elementów psychologii.

- Po II roku 1. egz. z historii filozofii nowożytnej.
 2. egz. z logiki
 3. egz. z elementów socjologii

- Po III roku 1. egz. z historii filozofii nowoczesnej
 2. egz. z nauki o moralności/etyki/
 3. egz. z elementów estetyki dla studiujących jako przedm. pomoczny historię sztuki, filologię lub muzykologię.

4. kolokwium z umiejętności czytania tekstów filozoficznych w 2 językach obcych nowożytnych.

Po IV roku: 1. egz. z dydaktyki propedeutyki filozofii i z dydaktyki logiki.

Rada Wydziału może rozstrzygnąć w składaniu egz. cząstkowych w innych kolejnościach.

Po złożeniu wszystkich wymienionych egzaminów cząstkowych z przedmiotu głównego oraz po przyjęciu pracy magisterskiej składa student egzamin końcowy, będący obroną tezy magisterskiej. Przy tym egzaminie student winien wykazać ogólną orientację w zagadnieniach filozoficznych oraz szczegółową znajomość tego działu filozofii, do którego należy temat pracy magisterskiej. Egzamin ten można składać najwcześniej po zaliczeniu 10 semestrów studiów.

Temat pracy magisterskiej otrzymuje student po ukończeniu 3 r. studiów.

3. Zakres wymagań egzaminacyjnych z przedmiotu pobocznego regulują odpowiednie przepisy.

4. Uniwersytety w których odbywają się studia na stopień magistra filozofii winien w miarę możliwości zorganizować wykłady następujące: seminaria i ćwiczenia przygotowujące studentów do obowiązujących ich egzaminów oraz następujące seminaria i wykłady monograficzne.

Dla I roku /przez 10 sem./ wykł. sem. pros. ów.

- 1. hist.fil.staroz.i sredn. 2 2
- 2. logika /cz.1/ 2 2
- 3. wstęp do filozofii 2 2
- 4. zarys psychologii filozoficznej 2 2
- 5. lektorat jęz.obcego 2

Dla II roku:

- 1. hist.fil.nowozytniej 2 2
- 2. logika /cz.2/ 2 2
- 3. zarys socjologii filozoficznej 2 2
- 4. seminarium filozoficzne 2 2
- 5. lektorat jęz.obcego 2

Dla III roku:

- 1. hist.fil.nowocz. 2 2
- 2. zarys estetyki 2 2
- 3. nauka o moralności 2 2
- 4. seminarium filozof. 2 2
- 5. lektorat jęz.obcego 2

Dla IV roku:

- 1. seminarium filozof. I 2
- 2. seminarium filozof. II 2
- 3. elementy pedagogiki 1
- 4. dykt. prop. fil. log. 1
- 5. wykłady monogr. 2-4

Dla V roku:

- 1. seminarium filozof. I 2
- 2. seminarium filozof. II 2
- 3. wykłady monogr. 2-4

Dla VI roku:

- 1. dykt. prop. filozof. 1
- 2. dykt. prop. filozof. 2
- 3. dykt. prop. filozof. 3

5. Warunkiem zaliczenia studentowi semestru jest wysłuchanie wykładów i odrobienie ćwiczeń, proseminariów i seminariów oraz złożenie egzaminów zarówno w zakresie przedmiotu głównego jak i przedmiotu pobocznego oraz w zakresie wychowania fizycznego i studium wojskowego - w następującym wymiarze:

A. W zakresie przedmiotu głównego:

na ^{celne} seminarium 1 - 6 :

6-4 godzin wykładów z przedmiotów filozoficznych i związane z nimi ćwiczenia

2 godziny seminarium lub prosem. filozof.

2 godziny ćwiczeń do jednego z wykładów filozoficznych.

Ponadto lektoraty z języków obcych.

na semestrze 7-8

4 godziny semin. filozoficznego, w tym jedno seminarium magisterskie /dwa semina 2-godzinne/

1 godzina pedagogiki

1 godzina dydaktyki

na semestrze 9-10

4 godziny seminarium filozoficznego j.w.

B. W zakresie przedmiotu pobocznego

Warunki zaliczenia semestru w zakresie przedmiotu pobocznego określają odrębne przepisy.

C. W zakresie wychowania fizycznego i studium wojskowego

Cwiczenia z wychowania fizycznego i studium wojskowe obowiązują studentów w zakresie ogólnie przyjętym na Uniwersytecie.

6. Egzaminy z przedmiotu pobocznego winny w zasadzie być składane równolegle z egzaminami z przedmiotu głównego.

Student może jednak zdawać egzamin końcowy w filozofii przed złożeniem niektórych egzaminów z przedmiotu pobocznego.

Dyplom magistra otrzymuje student dopiero po zaliczeniu co najmniej 10 semestrów studiów i po złożeniu wszystkich egzaminów zarówno z przedmiotu głównego jak i pobocznego i po ukończeniu z wynikiem pomyślnym obronie pracy magisterskiej.

Wniosek w sprawie przedmiotu pobocznego

1. Komisja w składzie prof. dr Wina Assorodobraj, doc. dr Bronisław Baczko, prof. dr Stanisław Ossowski, prof. dr Adam Schaff, prof. dr Roman Suszko w dniu 7. XI. 1960 r. stwierdziła, że obecna wersja programowa w zakresie studiów pobocznych dla studentów Wydziału Filozoficznego (w ramach t.zw. pół-dyplomu) nie może być realizowana ze względu na trudności praktyczne w koordynacji studiów na różnych wydziałach. Równocześnie kwalifikacje formalne, które przy tym zakresie studiów pobocznych mieliby uzyskać studenci nie stwarzają dla nich zadawalających warunków dla pracy w szkolnictwie powszechnym.

2. Komisja uważając za niezbędny element wykształcenia filozoficznego studia poboczne w zakresie dyscyplin niefilozoficznych proponuje ustalić następujący tok tych studiów:

a) Zachęcać studentów filozofii I roku podjęcie odrazu równoległych studiów na innym wydziale w pełnym zakresie.

Stworzyć warunki umożliwiające tego rodzaju studia przez odpowiednią politykę stypendialną, zwłaszcza w zakresie stypendiów naukowych. Ustalić zasadę pierwszeństwa dla absolwentów dwóch wydziałów przy przyjmowaniu na stanowiska asystentów.

b) Dla studentów, którzy by nie podjęli studiów równoległych na innych wydziałach, ustalić wymogi w zakresie studiów pobocznych które obejmowałyby 2-3 egzaminów oraz udział w pewnej ilości seminariów.

Dla ustalenia tych wymogów odpowiadających potrzebom wykształcenia filozoficznego, porozumieć się z odpowiednimi wydziałami U.W.; ostateczne zatwierdzenie tych wymogów powierzyć Dziekanatowi w porozumieniu z Kierownikami zainteresowanych Katedr Wydziału.

Uzasadnienie:

Z programu studiów pięcioletnich na kierunku filozofii
Lynnika, że egzaminy z języków musi być zdawany
na podstawie tekstów filozoficznych po III roku
wobec czego prosba ... idzie po linii przepisów.

podpisał:

prof. dr. Cimochoński

Toruń, 3. X 60 r.

Poznań, dnia 25 czerwca 1960 r.

43

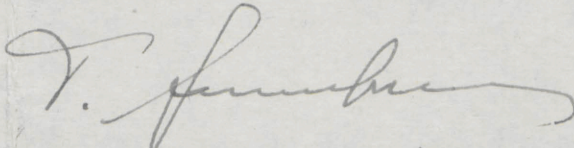
Wielce Szanowny Panie Profesorze

Załączam pismo do Departamentu Studiów Uniwersyteckich zgodnie z ustnym porozumieniem i proszę o jego dalsze załatwienie przed wyjazdem Pana Prorektora Włodarskiego.

Łączę wyrazy prawdziwego szacunku

2 załączniki.

(Kopia dla Pana Profesora)

(Tadeusz Szczurkiewicz)

Poznań, dnia 25 czerwca 1960 r.

44

D o

Dyrektora Departamentu Studiów Uniweŕsyteckich
Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego

W W a r s z a w i e.

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o podniesienie limitu naboru słuchaczy na I rok filozofii z 5-ciu do 10-ciu osób (co rocznie) już w bieżącym roku.

Prośbę swoją uzasadnimy następującymi argumentami:

- 1/ Ministerstwo Oświaty zamierza już od przyszłego roku szkolnego wprowadzić w liceach propedeutykę filozofii. Ponieważ kadry odpowiednio przygotowanej do prowadzenia tego przedmiotu w liceach jest znikoma ilość, w praktyce sprowadzi się to do prowadzenia tego przedmiotu przez ludzi nie mających żadnego przygotowania i kwalifikacji, których trzeba będzie w możliwie szybkim czasie zastąpić wykwalifikowanymi siłami. Do tego, niewątpliwie ważnego, argumentu przygotowywania odpowiedniej ilości kadry wykwalifikowanych filozofów dla potrzeb Ministerstwa Oświaty za rozszerzeniem limitu przemawiają jeszcze dwa dalsze:
- 2/ Na studia filozoficzne zgłosiło się w bieżącym roku aż 16 kandydatów, co świadczy o dużym zainteresowaniu tym przedmiotem wśród młodzieży. Rosnące zainteresowanie młodzieży filozofią zbiega się z potrzebami Ministerstwa Oświaty.
- 3/ Limit 5-ciu słuchaczy na studia filozoficzne wytwarza warunki nie sprzyjające właściwej selekcji w czasie studiów, a zarazem stwarza warunki sprzyjające wytworzeniu się z nielicznej ilości słuchaczy filozofii grupy elitarniej, oderwanej od koniecznego dla studenta-filozofii kontaktu z życiem młodzieży uniwersyteckiej i życiem społeczno-kulturalnym środowiska. Przy zachowaniu limitu tylko 5-ciu słuchaczy może się zdarzyć że - na skutek czy to niezłożenia egzaminów, czy przemieszczenia się ze względów rodzinnych do innego ośrodka - nie będzie żadnego słuchacza lub najwyżej 1 do 2-ech na pewnych latach studiów filozoficznych.

Mamy nadzieję, że Ministerstwo, biorąc pod uwagę wyżej podane argumenty, powiększy limit słuchaczy filozofii Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu do 10-ciu osób już w bieżącym roku.

Prof. dr. Tadeusz Jeruzalski

Smur

Przedmiot:

IV rok

Specjalizacja: Klimatol.
lub hydrol.:

	ile godz.		semestr	egzam. po sem.	uwagi
	wykl.	ćwicz.			
Wybrane zagadn. z hydraul.	2	2	I	I	
Potamologia	2	2	II	II	
Klimat Polski	2	-	I i II	II	
Hydrogeologia					
Metodyka oprac. hydrol.:	1	2	I i II	II	

Specjalizacja:
Geomorfologia

Petrografia	2	2	I	I	
Geolog. region.	2		II		
Wykład do wyboru	2				

V rok

Historia i metod. geogr.	2	-	I	I	
--------------------------	---	---	---	---	--

Speci. Klimatol. lub
hydrol.:

Hydrogeologia	2	2	I	I	
Hydrogeogr. Polski	2	-	I	I	

Speci. Geomorfologia:

Wybr. zagadn. z geomorfol.	2	-			
Geolog. region.	2	-	I		
Geomorfol. Polski	2	-	I	I	

Wymagania z geografii jako przedmiotu dodatkowego dla studentów
kierunku filozoficznego

Przedmiot:	ile godz.		semestr	egzam. po sem.	uwagi
	wykl.	ćwicz.			
<u>I rok</u>					
Astronom.podst.geogr.	2	1	I	I	
Kartografia i topografia	2	4	I i II	II	w II sem.: 1g.-wykl.3-ćw
Ćwiczenia ze statystyki	-	2	I		
Meteorologia i klimatol.	2	2	II		
Geologia dynam.i histor.	4	2	I i II	II	
Historia odkryć geograf.	2	-	II		
Prosemin.z geogr.fiz.	-	2	I i II		
<u>II rok</u>					
Meteorol.i klimatol.	2	2	I	I	
Hydrogr.i oceanogr.	3	2	II	II	
Geomorfologia	2	2	I i II	II	
Geografia gleb z glebozn.	2	2	I	I	
Biogeografia	2	2	II	II	
Geogr.rolnictwa	3	2	II	II	
Prosem. z geogr.ekonom.	-	2	I i II		
<u>III rok</u>					
Geografia przem i transp.	2	2	I	I	
- " - osadn.i zaludn.	2	1	I	I	
- " - fiz.Polski	4	-	I	I	
- " - ekonom.Polski	4	-	II	II	
- " - "- świata	5	-	I i II	II	
Prosem.z geogr.regjon.	2	-	I i II		

./.

III
46

Rozkład zajęć literatury polskiego
historia III rok

godz.	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek
8-9					Nauki pomocnicze historii Ćwiczenia 5-1
9-10	Hist. powsz. 5-3 ćwiczenia	Hist. Polski 5-9 Ćwiczenia			
10-11	Hist. powsz. 5-1 Wykład	Hist. powsz. 5-1 Wykład			
11-12					
12-13			Historia Polski Wykład 5-2		Historia Polski Wykład 5-2

Uwaga: nie zaliczono lektur

Poniedziałek

Wtorek

Środa

II
57

8-9 |

Nauki pomocnicze h.

Historia powszechna

9-10 |

Historia powszechna

Historia Polski

10-11 Cięce. z filozofii

Historia Polski

Logika

11-12 nowożytnej

Łacina średniów.

Socjologia

12-13 Historia filozofii

Łacina średniów.

Socjologia

13-14 nowożytnej

|

|

14-15 |

|

|

15-16 |

|

|

16-17 |

|

|

17-18 Niemcechi

Wykład monograficzny

|

18-19 Seminarium

z historii

|

19-20 Seminarium

|

|

Czwartek

Piątek

Sobota

8-9 historia powszechna

9-10 historia Polski

10-11 Ćwic. z historii

11-12 Polski

12-13 Ćwic. z historii

13-14 powszechniej

14-15 Francuski

15-16 Niemiecki

16-17 |

17-18 Ćwiczenia z logiki

18-19 Ćwiczenia z logiki

19-20 |

Nauki pomocnicze h.

Nauki pomocnicze h.

Logika

Francuski

Wachowiak

Rok I. Rozkład zajęć studentów z kier. filozofii.

	poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota
8-9	Logika	Studium wejskowe	Historia starożytna - Criticium	Logika		Wstęp do filozofii
9-10	Wstęp do badań historycznych	- " -	- " -	Wstęp do badań histor.		
10-11	- " -	- " -	Psychologia - Criticium	Historia Starożytna	Logika - Criticium	
11-12	Historia Starożytna	- " -	- " -	- " -	- " -	
12-13	Historia filozofii staroż.	- " -	Wstęp do filozofii			Studium W.F.
13-14	- " -	- " -				- " -
14-15						
15-16	J. angielski					
16-17		Psychologia		J. łaciński	J. łaciński	
17-18		- " -	J. łaciński	J. angielski		
18-19	J. łaciński	Historia filozofii starożytna - Criticium	J. niemiecki		Poprzedmiot filozoficzny	
19-20		- " -	- " -		- " -	

Poniedek.	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	
8-9 Wychowanie Fizyczne	8-9 Zoologia	8-9 Zoologia	8-9	Mojisko	8-9	
9-10	9-10 ćwiczenia	9-10 wykład	9-10		9-10	
10-11 Historia filozofii nowożytnej	10-11 -	10-11 Logika	10-11		10-11	
11-12 -	11-12 -	11-12 Socjologia	11-12		11-12	
12-13 Historia filozofii nowożytnej	12-13 Zoologia	12-13 -	12-13		12-13	
13-14 - wykład	13-14	13-14	13-14		13-14 Logika	
14-15	14-15	14-15 Niemiecki	14-15		14-15	
15-16	15-16	15-16 -	15-16 łacina		15-16 łacina	15-16
16-17	16-17	16-17 łacina	16-17		16-17	16-17
17-18 łacina	17-18	17-18	17-18 logika		17-18	17-18
18-19 Seminarium	18-19	18-19	18-19 ćwiczenia	18-19	18-19	
19-20 -	19-20	19-20	19-20	19-20	19-20	

Soczyński Antoni (brakują jeszcze 2 godziny języka rosyjskiego)

zad.	Przedz.	Wzrostek	Grupa	Opis	Przedz.	zad.
8-9			dr. Cimoszowski w. greckie			Pr. M. Słoboda Literatura
9-10	doc. Cimoszowski Ćwiczenia		Dr. Tomiatowski Wykład +	ad. dr. L. Witkowski gr. opis. Tacitaska		124725KA
10-11	greckie	Prof. dr. H. Elzenberg Nauka o moralności	fil. marksist.	Prof. dr. H. Elzenberg Ćwiczenia?	ad. dr. Witkowski Ćwiczenia	nauka o moralności
11-12			ad. dr. L. Witkowski Ćwiczenia	nauki o moralności		Tacitaskie
12-13	ad. dr. d. Witkowski gr. opis. Tacitaska	Prof. dr. T. Szpurkiewicz Historia filozofii	Tacitaskie	Prof. dr. S. Srebrny Wstęp do		gr. opis. Tacitaska
13-14		monoczesnej	Dr. Tomiatowski Ćwiczenia?	n. filozoficzny		
14-15			fil. marks.			
15-16		doc. dr. Cimoszowski Ćwiczenia				lektorat niemiecki 2godz. tygodniowo od listo- pada.
16-17		greckie	Prof. dr. T. Szpurkiewicz Ćwiczenia?			Konkursy w piątek wykład z cytami z w. Tacitaskimi.
17-18			prof. filozofii			
18-19	Prof. dr. T. Cimoszowski Seminarium					
19-20	filozoficzne					

Stenias Kataras

Plan zajęć na III etapie roku matemat.

III
— 50

Zawisoproductii

Comediiariteti	Wtorek	Srode
9-11 geometria rovininikowa	9-11 cisla. z mech. teore.	8-10 teoria mnogości 10-11 geomet. rovininikowa
11-13 mehanika teoretyma	15-17 " z funkcji analit.	11-12 mecha. teoretyma

Swiatek	Piatek	Sobota
7 ³⁰ — 14 stud. Wajskow.	8-10 rachun. prawdep.	
	10-12 funkcje analit.	
	12-13 cisla. z teorii mnogości	
17-19 - cisla. z geom. rovin.	15-17 " z rachun. prawdep.	
nie uwzględnitem lektowatow.		

Plan zajęć Jęży Jachowicz.

Poniedziałek

7-9. Wychowani
Kuryne

10-12 Ćwic. z hist.
fil. (Prof. Indan)

12-14 Prof. Dr. Indan
Wykłady z hist.
filozofii.

16-17 Rektorat
z angielskiego

18-20. Seminarium
filozoficzne

Wtorek

8-9. Wykład
z gram. historycznej.

9-11. Ćwiczenia
z Poetyki.

13-14. Rektorat
rosyjskiego

Środa

8-10. Ćwic. z gram.
historycznej.

10-11. Wykład
z logiki

11-13. Wykład
z socjologii.

Czwartek

10-12. Wykład
z hist. lit. polskiej.

12-14.

Ćwiczenia
z hist. lit.
polskiej

16-17. Rektorat
z angielskiego.

17-19. Ćwiczenia
z logiki

Śpiątek

Wojtko

do godz. 14

17-18
Rektorat
z rosyjskiego

Sobota II

11-12. Wykład
z gram. historycznej.

13-14. Wykład
z logiki.

Do Ob.Dziekana Wydziału Humanistycznego UMK

Stosownie do zarządzenia Rektora z dnia 14.I.60 r/L.dz.K-26/54/60/ przedstawiam poniżej szczegółową opinię o przydatności do pracy naukowej i dydaktycznej pomocniczych pracowników naukowych Katedry Logiki i Psychologii :

1/St.asyst.mgr Wacław Kubik został mianowany asystentem Zakładu Logiki w dniu 1 września 1955 r, a st.asystentem w dniu 1.XI.1956.Otrzymał trzykrotnie nagrodę za pracę naukową i dydaktyczną.We wniosku moim w tej sprawie z dnia 9 października 1959 r.stwierdziłem,co następuje:

Mgr Wacław Kubik pracuje pilnie,systematycznie i rozwija się pod względem naukowym.Przygotowuje pracę doktorską na temat logicznej analizy wykładni prawa.Zagadnienia z tego zakresu przedstawiał do dyskusji na posiedzeniach Katedry i Oddziału Toruńskiego PTF.Prowadzi z bardzo dobrym wynikiem ćwiczenia elementarne z logiki i konsultacje dla eksternistów.Do jego obowiązków należy nadto korespondencja Zakładu Logiki,poza to od 3-ch lat jest sekretarzem Oddziału Toruńskiego PTF.

Opinię tę podtrzymuję w całości.Mgr Wacław Kubik jest w pełni przydatny do pracy naukowej i dydaktycznej.

2.Mgr Henryk Moese jest st.asystentem Zakładu Logiki od dnia 1 stycznia 1957r.Otrzymał nagrodę za pracę naukową i dydaktyczną.We wniosku moim w tej sprawie z dnia 8 kwietnia 1959 r pisałem:

Mgr Henryk Moese przejawia inicjatywę naukową,zajmując się w chwili obecnej zagadnieniami teoretycznymi,związanymi z nauczaniem filozofii.Wymieniony pełni funkcję bibliotekarza zakładu i prowadzi w jednej grupie ćwiczenia z logiki dla studentów III roku Chemii.Opracowuje nadto na bieżąco polską bibliografię filozoficzną dla kwartalnika Ruch Filozoficzny, w pracy obowiązkowy i sumienny,w postępowaniu z kolegami i studentami pod każdym względem poprawny,życzliwy i uczynny.

Opinię tę nadal podtrzymuję. Mgr Henryk Moese jest bez zastrzeżeń przydatny do pracy naukowej i dydaktycznej. Z końcem ubiegłego roku Rada Wydziałowa otworzyła mgr Moesemu przewód doktorski, akceptowała temat przedstawionej przez niego pracy przyjętej już do druku w Zeszytach Naukowych UMK i powołała komisję do oceny pracy.

3/Mgr Leon Gumański został mianowany asystentem Zakładu w dniu 1 września 1957 r, a starszym asystentem w dniu 1 sierpnia 1958 r. Mgr Gumański otrzymał nagrodę za pracę naukową i dydaktyczną. We wniosku moim w tej sprawie z dnia 22 września 1958 r napisałem:

Mgr Gumański pełni swe obowiązki w sposób wzorowy, wykazuje duży zapał do pracy naukowej, samodzielność myślenia oraz inicjatywę twórczą. Prowadził sprawnie i systematycznie w roku ubiegłym ćwiczenia z logiki dla studentów kierunku filozoficznego, dając tym dowód, iż jest uzdolniony także dydaktycznie. Podjął się zestawienia pod moim kierownictwem filozoficznej bibliografii obcojęzycznej dla Ruchu Filozoficznego, pełni obowiązki sekretarza redakcji tego czasopisma i z tego tytułu opracowuje także obszerniejsze notatki o bieżących wydawnictwach.

Mgr Leon Gumański podobnie, jak mgr Henryk Moese złożył w ubiegłym roku pracę doktorską, która przyjęta została do druku w Zeszytach Naukowych UMK, a Rada Wydziałowa powołała komisję do oceny tej pracy, otwierając mgr Gumańskiemu przewód doktorski. Opinia moja także o tym pracowniku jest całkowicie dodatnia.

4/Mgr Stanisław Soldenhoff jest obecnie st. asystentem Zakładu na połowie etatu. Jest zarazem st. asyst. Katedry Filozofii prof. dr Adama Schaffa na Uniwersytecie Warszawskim na pełnym etacie. Tam zatem będzie poddany szczegółowej ocenie. Stwierdzam więc jedynie krótko, że posiada pełne kwalifikacje na swe stanowisko.

5/Mgr Jan Kasperek jest asystentem Zakładu Logiki od 1.X.1959 r. Poprzednio był nauczycielem filozofii Studium Nauczycielskiego w Słupsku. W ciągu kilku miesięcy dotychczasowej ^(pracy) wykazał dużą pracowitość, obowiązkowość i bys-

trość orientacji. Bierze udział we wszystkich pracach Katedry, zapoznając się dokładnie z tokiem czynności naukowych i dydaktycznych. Uzupełnia systematyczną pracą swe wykształcenie z dziedziny logiki. Rokuje dobre nadzieje, jako przyszły pracownik naukowy, jest także w pełni przydatny do pracy dydaktycznej.

Katedra Psychologii posiada dwóch pomoc. pracowników naukowych. Dr Władysław Witwicki mianowany adiunktem przy Katedrze Psychologii od 1 września 1959 r. pełni faktycznie obowiązki wykładowcy zgodnie z pierwotnym wnioskiem Rady Wydziałowej. Przewód habilitacyjny dr Witwickiego toczy się w Uniwersytecie Poznańskim i jest nadzieja, że w krótkim czasie będzie pomyślnie zakończony. W tym stanie rzeczy nie ma oczywiście żadnych wątpliwości, co do jego przydatności do pracy naukowej i dydaktycznej. Mgr Anna Żukowska-Kulikowska jest asystentem Katedry Psychologii od 1 września 1959 r. Pełni wzorowo swe obowiązki związane z tym stanowiskiem, w szczególności obowiązki dydaktyczne i administracyjne. Jej poprzednia praca zawodowa w Poradni Zdrowia Psychicznego w Toruniu okazuje się bardzo przydatna w dziedzinie psychologii rozwojowej, jako jednego z przedmiotów podstawowych dla kierunku pedagogicznego studiów na naszym wydziale. Znając z okresu studiów uniwersyteckich w Toruniu jej zdolności umysłowe i zalety charakteru mam pełną podstawę do dodatniej oceny jej przydatności zarówno naukowej, jak i dydaktycznej.

Kierownik Katedry Logiki
Prof. dr Tadeusz Czeżowski

VI. Przedmiot główny: filologia niemiecka.

Przedmiot dodatkowy jeden z następujących do wyboru:

a/ językoznawstwo indoeuropejskie, b/ filologia klasyczna, c/ filologia francuska, d/ filologia angielska, e/ filologia polska, f/ filologia słowiańska, g/ historia, h/ historia sztuki, i/ nauki filozoficzne.

VII. Przedmiot główny: filologia angielska.

Przedmiot dodatkowy jeden z następujących do wyboru: a/ językoznawstwo indoeuropejskie, b/ filologia francuska, c/ filologia klasyczna, d/ filologia niemiecka, e/ filologia polska, f/ filologia słowiańska, g/ historia, h/ historia sztuki, i/ nauki filozoficzne.

VIII. Przedmiot główny: filologia słowiańska.

Przedmiot dodatkowy filologia polska oraz jeden z następujących do wyboru: a/ etnografia, b/ prehistoria, c/ antropologia, d/ historia sztuki.

IX. Przedmiot główny: historia.

Przedmiot dodatkowy nie jest niezbędny, lecz zaleca się obrać ze względu na kwalifikacje do nauczania w szkołach średnich jeden z następujących do wyboru: a/ geografia, b/ jeden^z przedmiotów filologicznych, c/ nauki filozoficzne.

X. Przedmiot główny: Etnografia z etnologią.

Przedmiot dodatkowy: trzy z następujących do wyboru w kursach elementarnych: a/ antropologia, b/ prehistoria, c/ psychologia, d/ geologia, e/ geografia, f/ jedna z pozostałych nauk historycznych, filologicznych lub przyrodniczych.

XI. Przedmiot główny: Prehistoria.

Przedmioty dodatkowe: 3 z spośród następujących do wyboru w kursach elementarnych: a/ antropologia, b/ etnografia z etnologią, c/ psychologia, d/ geologia, e/ geografia, f/ jedna z pozostałych nauk historycznych, filologicznych lub przyrodniczych.

XII. Przedmiot główny: historia sztuki.

Przedmiot dodatkowy jeden z następujących do wyboru: a/ historia jednej z literatur, b/ historia powszechna polityczna lub historia kultury, c/ nauki pomocnicze historii, d/ etnologia, e/ psychologia.

XIII. Przedmiot główny: językoznawstwo indoeuropejskie.

Przedmiot dodatkowy: język łaciński i język grecki oraz jeden z pozostałych języków indoeuropejskich.

Nadto zaleca się przy wszystkich grupach, o ile nie obejmują nauk filozoficznych, uczęszczanie w ciągu roku na wykłady lub ćwiczenia filozoficzne. Kandydatom do zawodu nauczycielskiego zaleca się przesłuchać wykłady z pedagogiki ogólnej, historii wychowania, psychologii pedagogicznej, higieny szkolnej, organizacji szkolnictwa i dydaktyki obranego przedmiotu nauczania.

Zalecana norma wykładów i ćwiczeń wynosi 20 godz.tyg., w tem obowiązkowych 10 godzin wykładów i ćwiczeń z zakresu przedmiotów egzaminacyjnych.

2.

Studia obejmują uczęszczanie na wykłady, branie udziału w ćwiczeniach proseminaryjnych i seminaryjnych, lekturę dzieł naukowych i egzaminy. Ważnym środkiem pomocniczym w studiach są zebrania i dyskusje naukowe w konwersatoriach i kołach naukowych studentów. Dobór wykładów i ćwiczeń jest w szerokich granicach swobodny, w zasadzie każdy student na prawo uczęszczać na wszelkie wykłady nie tylko w obrębie własnego wydziału, ale i na innych wydziałach uniwersytetu. Granice tej swobody dyktowane są jedynie względami na potrzebne przygotowanie naukowe i pojemnością pracowników. Dokładniejsze informacje są podane poniżej we wskazówkach szczegółowych.

Egzaminy są dwojakie: kollokwja i egzaminy magisterskie. Pierwsze są ściśle związane z treścią wykładów i ćwiczeń, mają na celu powtórzenie, zebranie i utrwalenie materiału naukowego podanego w wykładach i ćwiczeniach oraz kontrolę postępów w poszczególnych latach studiów. Nie są one nakazane przez przepisy o studiach, lecz zaleca się korzystać z nich w jak najszerszej mierze, gdyż są one skutecznym środkiem dydaktycznym. Egzaminy magisterskie nie są związane bezpośrednio z tokiem wykładów i ćwiczeń, lecz łączą się z nimi jedynie pośrednio. Cel studiów uniwersyteckich jest bowiem dwojaki i dwoistość ta odbija się w stosunku

wzajemnym toku studiów z jednej strony i egzaminów magisterskich z drugiej. Tok studiów ma wprowadzać studenta w prace naukowe, wskazać mu 59
czem jest nauka, jak się tworzy, jakie są jej zagadnienia szczegółowe, jakie metody badania i środki ich zastosowania - a dowodem, że cel ten został osiągnięty i student dojrzał pod względem naukowym do uzyskania stopnia naukowego jest napisanie rozprawy magisterskiej, przepisanej jako warunek dla osiągnięcia dyplomu. W związku z powyższym tok studiów ma charakter monograficzny, dotyczy zagadnień szczegółowych w nauce, nie obejmuje całości materiału egzaminacyjnego, może być rozpoczynany i układany najrozmaiciej. Uzupełnienie i powiązanie wiedzy monograficznej w całości systematyczną danej gałęzi wiedzy, jaka podają podreczniki naukowe, jest celem egzaminów magisterskich. Niezależnie przeto od uczestnictwa w wykładach i ćwiczeniach winien student uzupełniać swą wiedzę lekturą najpierw rozpraw specjalnych i czasopism naukowych, następnie zaś podreczników egzaminacyjnych dla przygotowania się do egzaminów magisterskich. W doborze lektury należy kierować się zamiłowaniem, pozatem udziela informacji profesorowie i asystenci.

W s k a z ó w k i s z c z e g ó ł o w e .

Przykłady rozkładu studiów dla niektórych grup nauk.

I. N a u k i f i l o z o f i c z n e .

Rok I-szy. Wykłady z zakresu nauk filozoficznych i przedmiotów dodatkowych. Proseminarium filozoficzne, ćwiczenia dla początkujących z psychologii i przedmiotu dodatkowego. Lektoraty języków klasycznych i obcych nowożytnych. W ciągu roku kollokwja z wykładów i ćwiczeń, z końcem roku egzamin z historii filozofii starożytnej i średniowiecznej.

Rok II-gi. Wykłady jak wyżej. Seminarium filozoficzne, pierwsza praca seminaryjna, seminarium z przedmiotu dodatkowego, lektoraty języków, kollokwja j.w., z końcem roku egzamin z psychologii ogólnej oraz jeden z egzaminów częściowych przedmiotu dodatkowego.

Rok III-ci. Wykłady i seminarium j.w. Druga praca seminaryjna. Wykłady pedagogiczne dla kandydatów do zawodu nauczycielskiego. Kollokwja, z końcem roku egzamin z logiki oraz przedmiotu dodatkowego.

Rok IV-ty. Wykłady i seminarium j. w. Praca magisterska. W ciągu roku egzamin z historii filozofii nowożytnej, z końcem roku egzamin ostateczny a mianowicie do wyboru jeden z następujących działów nauk filozoficznych: a/ logika matematyczna i teoria mnogości, b/ teoria poznania z metodologią nauk przyrodniczych lub humanistycznych, c/ psychologia eksperymentalna wraz z jej metodyką i techniką, d / etyka wraz z psychologią uczuć i woli lub teoria poznania lub logika i metodologia, e/ estetyka wraz z psychologią uczuć lub teoria poznania lub logika i metodologia.

II Pedagogika. Rok II-szy. Wykłady z zakresu pedagogiki, nauk filozoficznych i obranego przedmiotu dodatkowego. Proseminarium pedagogiczne i proseminarium filozoficzne, ćwiczenia dla początkujących z psychologii i przedmiotu dodatkowego, lektoraty języka łacńskiego i obcych nowożytnych, kollokwia. Z końcem roku egzaminy z historii filozofii w zarysie i psychologii ogólnej.

Rok II-gi. Wykłady z pedagogiki, filozofii i przedmiotu dodatkowego i psychologii. Praca seminaryjna z zakresu pedagogiki, lektoraty, kollokwia. Z końcem roku egzamin z historii wychowania oraz logiki z metodologią i teorią poznania.

Rok III-ci. Wykłady i seminaria z pedagogiki i przedmiotu dodatkowego oraz psychologii wychowawczej. Praca seminaryjna z pedagogiki i przedmiotu dodatkowego, kollokwia. Z końcem roku egzamin z pedagogiki i dydaktyki i przedmiotu dodatkowego.

Rok IV-ty. Wykłady i seminaria z nauk pedagogicznych, praca magisterska w ciągu roku egzamin z psychologii wychowawczej i pedagogiki eksperymentalnej, z końcem roku egzamin ostateczny z jednego z następujących przedmiotów w szczegółowym opracowaniu: a/ historia wychowania z uwzględnieniem historii wychowania w Polsce na tle rozwoju społecznego i prądów etycznych. b/ Pedagogika i dydaktyka wraz z przeglądem współczesnych kierunków w tych dziedzinach. c/ ~~Psychologia wychowawcza i pedagogika i dydaktyka wraz z przeglądem współczesnych kierunków w tych dziedzinach.~~ c/ psychologia wychowawcza i pedagogika eksperymentalna.

III. Historia.

Obowiązuje następująca kolejność egzaminów: a/ historia starożytna, b/ historia średniowieczna, powszechna i polska, c/ zasady metody badań oraz podstawowe wiadomości z nauk pomocniczych ^{i źródeł historycznych} w zakresie historii polskiej, d/ historia nowożytna i nowoczesna, powszechna i polska, e/ pogłębiony egzamin w zakresie specjalizacji.

Do egzaminu ad a/ można przystąpić po wysłuchaniu przynajmniej 3 trymestrowych wykładów i przerobieniu 3 trymestrów ćwiczeń z zakresu historii i kultury starożytnej z gruntowną znajomością języka łacińskiego, a więc najwcześniej z końcem roku studiów.

Do egzaminu ad. b/ można przystąpić po wysłuchaniu przynajmniej 6 trymestrowych wykładów w zakresie historii średniowiecznej, powszechnej oraz Polski i Europy Wschodniej i przerobieniu 3 trymestrów ćwiczeń seminaryjnych w zakresie historii średniowiecznej, a więc najwcześniej z końcem II roku studiów.

Do egzaminu ad c/ można przystąpić po wysłuchaniu przynajmniej 6 trymestrowych wykładów z nauk pomocniczych tudzież odpowiednich wykładów z zakresu całej historiografii polskiej oraz przerobieniu 3 trymestrów ćwiczeń proseminaryjnych, a więc najwcześniej z końcem II roku studiów.

Do egzaminu ad d/ można przystąpić po wysłuchaniu przynajmniej 6 trymestrowych wykładów oraz przerobieniu 3 trymestrów ćwiczeń seminaryjnych w zakresie historii nowożytnej i nowoczesnej, powszechnej i polskiej, a więc z końcem III roku studiów.

Do egzaminu ad e/ można przystąpić po złożeniu wszystkich wymienionych ad a/, b/, c/, d/ egzaminów i wykonaniu pracy magisterskiej, a więc najwcześniej w końcu IV-go roku studiów.

Zwraca się przy tym uwagę, że złożenie pracy magisterskiej może nastąpić dopiero po wykonaniu przynajmniej jednej pracy seminaryjnej.

Egzamin z głównych zasad nauk filozoficznych zaleca się składać nie wcześniej, niż po drugim roku studiów, po roku wysłuchania wykładów z zakresu filozofii lub uczestnictwa w proseminarium filozoficznym.

IV. Filologia polska.

Kolejność egzaminów:

Rok I-szy. 1/ Gramatyka opisowa jęz. polskiego, 2/ Gramatyka opisowa jęz. starocerkiewno-słowiańskiego.

Rok II-gi. (Praca seminaryjna pożądana). 3/ Podstawowe wiadomości z historycznej gramatyki jęz. polskiego, 4/ Historia polski.

Rok III-ci. 5/ Historia literatury polskiej, 6/ Główne zasady nauk filozoficznych. Grupa jęz. polsk. 7/ Język starocerkiewno-słowiański Grupa hist. liter. 8/ Historia literatury starożytnej albo nowożytnej.

Rok IV-ty. Przygotowanie pracy magisterskiej. Grupa języka polskiego: 9/ Porównawcza gramatyka jęz. słowiańskiego^{ch}. 10/ Gramatyka historyczna jęz. polskiego i dialektologia, dyskusja pracy i egzamin ogólny.

Grupa historii literatury: 11/ Historia literatury polskiej, dyskusja pracy i egzamin ogólny.

V. Filologia klasyczna,

(z polską, jako przedmiotem dodatkowym zdawana w jednym egzaminie)

Kolejność egzaminów:

Rok I-szy. 1/ Wstęp do studium filologii klasycznej.

Rok II-gi. /Praca seminaryjna pożądana/. 2/ Gramatyka opisowa i zarys gramatyki hist. jęz. greckiego i Łacińskiego.

Rok III-ci. 3/ Historia literatury greckiej i rzymskiej. 4/ Wpływ świata klasycznego w kulturze nowożytnej. 5/ Zarys filologii polskiej. 6/ Główne zasady nauk filozoficznych.

Rok IV-ty. Przygotowanie pracy magisterskiej. 7/ Gramatyka hist. języka greckiego i Łacińskiego na podstawie językoznawstwa indoeuropejskiego albo historia literatury klasycznej. 8/ Dyskusja pracy i egzamin ogólny.

VI. FILOLOGIA FRANCUSKA

(z polską, jako przedmiotem dodatkowym, zdawana w egzaminach częściowych)

Kolejność egzaminów:

Rok I-szy. 1/ Gramatyka opisowa języka francuskiego, 2/ Gramatyka opisowa języka polskiego.

Rok II-gi. /Praca seminaryjna pożądana/. 3/ Gramatyka historyczna języka francuskiego. 4/ Gramatyka opisowa starocerkiewno-słowiańskiego. 5/ Gramatyka hist. języka polskiego.

Historia. ROZKŁAD ZAJĘĆ w semestrze I

Godzina od — do	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
7-8	Histor.	Filozof.	Histor.	Filozof.	Hist.	Filozof.
8-9	Eu. z hist.			logika	Me. Jank. Hist. Honor.	logika
9-10	stawi. p. H		Eu. z hist		Histp do badaw hist	logika
10-11	cykady monog.	Podlet z psychol.	stawi		Histp do badaw historiama gr. A	Wych. fizyca
11-12		Soc. Sericki		sojologia	Histp do filozofii	
12-13		Hist. Sojöl.		Prof. Kew	Eu. z logiki	Ek. polityca
13-14					mg. Grom	mg. Ludowica 56
14-15						
15-16	lekt. aug. 2 lekt. ros.		stawi		lekt. aug. 2 lekt. ros.	
16-17		Eu. z psych.		gr. C		lekt. 2 Eu. z
17-18		Soc. Sericki				2 facinry Ekonomii polit.
18-19						2 Eu. z Eko
19-20	cykady monog.					nos. filo. - rofirna Prof. Cui
20-21						

~~Filozofia i Historii~~

Rok szk. 195 |

ROZKŁAD ZAJĘĆ w semestrze

Godzina od - do	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
7-8	Historia	Filozofia	Historia	Filozofia	Historia	Filozofia
8-9			Eu. 2 hist. staroż.	logika		
9-10			Eu. 2 hist. staroż.			
10-11			spejologia			
11-12			klas. i dachim prof. term.			
12-13						
13-14						
14-15						
15-16			lekt.			
16-17			2 Facimy op. C			
17-18						
18-19						
19-20						
20-21						

ROZKŁAD ZAJĘĆ w semestrze I

Godzina od-do	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
7-8						
8-9	Prof. dr T. Czerwikowski Wstęp do filozofii		Prof. dr T. Czerwikowski Logika	Prof. dr T. Czerwikowski Wstęp do filozofii		Prof. dr T. Czerwikowski Logika
9-10						
10-11	Doc. dr A. Lewicki Zarys psychologii		Doc. dr A. Lewicki Ćwiczenia z psychologii		Mgr Chromiński J. rzymski	} wykładanie } prelekcje (it)
11-12		Psychomania		Mgr L. Gumnowski Ćwiczenia z logiki		
12-13	Prof. dr T. Czerwikowski Historia filozofii	pr. (K)		Mgr Chromiński J. rzymski		
13-14	stareżytnej i średnio-wiecznej					
14-15						
15-16			Prof. dr T. Czerwikowski Ćwiczenia z historii filozofii starożytnej i średnio-wiecznej	J. franc.		
16-17	J. franc.	Mgr Zentkeller J. niem. Mgr Bossowa J. ang.			Mgr Bossowa J. ang.	
17-18				Mgr Zentkeller J. niem.		
18-19						} Prof. dr T. Czerwikowski } Prelekcje
19-20						
20-21						

ROZKŁAD ZAJĘĆ w semestrze I

Godzina od-do	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
7-8	Wykładanie					
8-9	Przebieg (de)	Prof. dr T. Łuczowski Logika <i>zalb. log.</i>			Prof. dr T. Łuczowski Logika <i>zalb. log.</i>	
9-10						
10-11						
11-12			Prof. dr T. Sachwajkiewicz			
12-13	mgr Dzikowski J. niem.	Prof. dr T. Sachwajkiewicz Historia filozofii nowożytnej	Socjologia		mgr Dzikowski J. niem.	
13-14					mgr Tomaszek J. ang.	
14-15						
15-16			mgr Świątek J. ang.			
16-17					mgr Aleksandrow J. rosyjski	
17-18	mgr Aleksandrow J. rosyjski	Prof. dr T. Sachwajkiewicz		Prof. dr T. Łuczowski		
18-19	Prof. dr T. Łuczowski	Ćwiczenia z filozofii nowożytnej		Ćwiczenia z logiki <i>zalb. log.</i>		
19-20	Seminarium <i>zalb. log.</i>					
20-21						

History

Fil.	
hist fil	2+2
Log.	2+2
4a	2+2
psychol.	2+2
	2+2=11

PLAN STUDIÓW

HISTORIA

Warszawa 1956

L.p.	NAZWA PRZEDMIOTU	Egzaminy obowią- zują po semestrze	Godziny zajęć				Rozkład godzin zajęć																									
			semestr	w tym			I rok		II rok		III rok		IV rok		V rok																	
				wykłady	ćwiczenia	seminaria	SEMESTRY																									
							1		2		3		4		5		6		7		8		9		10							
							Tygodnie																									
15		15		15		15		15		15		15		15		15		15		15												
w		ów		w		ów		w		ów		w		ów		w		ów		w		ów										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27						
1	Ekonomia polityczna	2	120	60	60		2	2	2	2																						
2	Historia filozofii	4	60	60							2		2																			
3	Materializm dialektyczny i historyczny	6	120	60	60										2	2	2	2														
4	Logika		60	30	30		1	1	1	1																						
5	Historia starożytna	2	150	90		60	2	2	3	2																						
6	" powszechna do r.1789	3,4,5	195	120		75					3	2	3	2	2	1																
7	" " do r.1870	6	30	30													2															
8	" " po r.1870	8	60	60															2		2											
9	" narodów ZSRR	7,8	90	90															2		4											
10	" starożytna ziem polsk.	2	60	30		30			2	2																						
11	" Polski do r. 1795	3,4,5	195	120		75					3	2	3	2	2	1																
12	" " do r. 1864	6	45	30		15											2	1														
13	" " po r. 1864	8	90	60		30													2	1	2		1									
14	" " na tle międzyn. od roku 1945		45	45																				3								
15	Wstęp do badań historycznych		60	30		30		2		2																						
16	Nauki pomocnicze historii		135	30		105					1	2	1	2		2		1														
17	Wykłady monograficzne		240	240											2		2		2		2		2		4	4						
18	Seminarium		180			180										2		2		2		2		2		2						
19	Elementy nauk pedagogicznych	7	120	60	60												2	2	2	2												
20	Metodyka nauczania historii	9	90	30	60															1	1	2	1	2								
21	Nauka języka łacińskiego	2	150		150		4		4		2																					
22	Praktyczna nauka jez.rosyjsk.	3	90		90		2		2		2																					
23	Praktyczna nauka jez.zach.eur.	4	120		120		2		2		2			2																		
Ogółem godzin			2505	1245	660	600	6	21	15	8	25	17	9	21	17	8	8	16	8	10	18	8	10	5	11	16	5	8	12	4	4	2
Ogółem egzaminów				22	+ m							3		4		2		3		2		3		1		x/						
x/ m = egzamin magisterski			c.d. na odwrocie																													

I. Zajęcia obowiązkowe

1. Wychowanie fizyczne w wymiarze 2 godz. tyg. na I i II roku studiów.
2. Program wykładów i ćwiczeń z nauk pomocniczych historii na II r. jest wspólny dla wszystkich studentów i zaznajamia z problematyką źródłoznawczą, mediewiistyczną i nowożytną. Ćwiczenia z nauk pomocniczych historii na III r. odbywają się w 3 grupach zgodnie ze specjalizacją studentów w historii starożytnej, średniowiecznej i nowożytnej.
3. Wykłady monograficzne mogą studenci wybierać - o ile tematyka ich łączy się z problematyką historyczną - również spośród wykładów prowadzonych na innych kierunkach tegoż wydziału lub wydziału filologicznego, filozoficznego i prawnego. Wiadomości z wykładów monograficznych egzekwowane są w ramach egzaminu magisterskiego. Wykłady te dostępne są dla studentów już na I r.
4. Wybór seminarium na III r. nie przesądza o wyborze seminarium na IV roku.
5. W ramach zajęć z historii narodów ZSRR przewiduje się organizowanie konwersatorium poświęconego historii KPZR wraz z lekturą tekstów źródłowych. Zasadnicze elementy historii narodów ZSRR uwzględnione są w programie historii powszechnej.
6. Wykład z historii Polski na tle międzynarodowym /od 1945 r./ ma charakter informacyjny i konwersatoryjny.
7. Egzamin magisterski obejmuje obronę pracy magisterskiej na tle pogłębionej znajomości okresu i jego historiografii.
8. Lektura proseminaryjna i egzaminacyjna obejmuje już od I r. studiów również pozycje w językach obcych, głównie monografie oraz źródła.
9. W ramach zajęć wstępu do badań historycznych /I r./ i nauk pomocniczych historii /II i III r./ studenci zapoznają się z funkcjonowaniem bibliotek, archiwów i muzeów.
10. Tygodniowy objazd naukowy /wycieczka/ po II r. mający za zadanie zapoznanie studentów z zabytkami określonego terenu w powiązaniu z jego dziejami.
11. Praktyka pedagogiczna 4-tygodniowa:
 - a/ 2 tyg. po IV r. we wrześniu
 - b/ 2 tyg. na V r. w lutym

II. Zajęcia nadobowiązkowe

Zajęcia nadobowiązkowe /np. drugie seminarium, kontynuacja praktycznej nauki języków obcych na latach wyższych itp./ ustala co roku Rada Wydziału.